

PEST MEGYEI KÖNYVTÁR

A Pest Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolója

2000 Szentendre, Pátriárka utca 7.

Werner Ákos
igazgató

2017. március

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. INTÉZMÉNYI PROGRAMOK RÖVID SZÖVEGES BEMUTATÁSA	4
II. SZERVEZETI KÉRDÉSEK:	6
III. SZAKMAI MŰKÖDÉS:	7
1. Alapító okiratban megfogalmazott feladatok teljesülése	7
1.1 Gyűjteményszervezés – állományépítés	7
1.2 Tájékoztatószolgálat	8
1.3 Tájékoztató eszközök	9
1.4 Könyvtári szolgáltatások és a működtetésükhöz szükséges infrastruktúra	11
1.5 A könyvtárhasználat bemutatása	17
2. Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztési tervek bemutatása	17
3. Megvalósult infrastrukturális fejlesztések, pályázatok, felújítási feladatok	18
3.1 Jelentősebb eszközbeszerzések:	21
3.2 Pályázatok, projektek	22
4. A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek tervezése 2017-ben, a megyei könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása	22
4.1 A menedzsment tevékenysége 2016-ban:	22
4.2 Kiadványok, szakmai publikációk és kommunikációs tevékenység	32
5. Elektronikus könyvtár – digitalizálási tevékenységek megvalósulása	36
6. Innovatív megoldások, újítások:	37
7. Megyei könyvtár területi feladatellátása (a Kult. tv. 66.§ alapján)	37
7.1 Kötelezpéldány szolgáltatás	37
7.2 ODR tevékenység	37
7.3 Területi ellátó munka	38
7.4 A kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése	38
7.5 Nemzetiségi könyvtári ellátás	42
7.6 Statisztikai adatszolgáltatás:	42
8. Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük.	
Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:	42
8.1 Finanszírozás	42
8.2 Kiadások alakulása	43
8.3 Bevételek alakulása	45
9. Partnerség és önkéntesség	47
9.1 Önkéntesség és közösségi szolgálat	47
9.2 Partnerség	47
10. Mutatók	49
10.1 SZOLGÁLTATÁSI FELADATOK	49
10.2 Beszerzett források	52
10.3 Gyűjteményfejlesztés	52
10.4 Gyűjteményfeltárás	53
10.5 Tudományos kutatás	54
10.6 Rendezvény, kiállítás	55
10.7 Állományvédelem	56

Bevezetés

A 2016-os év a Pest Megyei Könyvtár életében a fejlődés, a gyarapodás és a megújulás éve volt.

Alapvető szemléletváltást hozott az intézmény életébe, hogy elköteleződünk a teljes körű minőségirányítás módszerének bevezetése mellett. A könyvtár legfőbb szervezeti egységeinek képviselőivel megalapítottuk a Minőségirányítási Tanácsot. A kéthetente ülésező 7 fős testület munkájának segítéséhez külső szakemberként Vidra Szabó Ferencet kértük fel, hogy legyen a mentorunk.

Mindenegyed kolléga bevonásával hat munkacsoportot hoztunk létre, hogy a minőségirányítás szempontjai szerint dolgozzák ki az adott szakmai terület tevékenységéhez tartozó munkafolyamatokat. A hat munkacsoport: a Statisztikai és elemző, az Állomány-gondozó, a Rendezvény-szervező és PR, a Műszaki, az Olvasószolgálati és az IT munkacsoport.

Fenntartónk jóvoltából 2016-ban két új státusszal bővíthettük a szervezetünket, így a korábbi 27,75 fő helyett 2016-ban már 29,75 fővel láthattuk el a feladatainkat. Jóllehet ez a létszám összességében még mindig nagyon alacsony, két területen, a gazdasági ügyek intézésénél és a rendezvény-szervezéssel járó feladatoknál sikerült enyhíteni a munkaerőhiányból eredő nehézségeket.

Jelentős beruházások és felújítási munkálatok történtek 2016-ban az épületben.

A terveknek megfelelően elkészült az a felújítás, aminek keretében 70 m² új területet sikerült bevonni a könyvtári szolgáltató helyek körébe.

A gyerekkönyvtárba vezető épületszárnyban alakítottunk ki egy 20 fős rendezvény befogadására is alkalmas Baba-mama sarkot, egy kiállítóteret, egy ruhatárat, egy folyóirat-olvasót, valamint kialakításra került egy egészségügyi szoba, és felújítottuk a mozgássérültek részére fenntartott mosdóhelyiséget.

Új bútorok készültek a feldolgozó osztály és a hálózati osztály munkájának segítésére. Megújítottuk a Fonotéka polcait, és kialakítottunk a gyerekkönyvtár raktárhelyiségében egy kis teakonyhát is.

Sikeres közbeszerzési pályázatot bonyolítottunk le az informatikai eszközök beszerzése érdekében, mellyel főként a KSZR-ben működő települések könyvtárait tudtuk fejleszteni számítógépekkel, projektorokkal és vetítővásznakkal, de ennek az eljárásnak a keretében le tudtuk cserélni a Pest Megyei Könyvtár már elavult biztonsági kamera rendszerét is.

A megújuló terek mellett egyre több rendezvénnyel is megszólítjuk az embereket, hogy a könyvtár az olvasás, a tanulás és a kutatómunka mellett az emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására is szolgáló igazi közösségi tér lehessen.

A korábbi években megfogalmazott nehézségeink azonban még nem tűntek el. Továbbra is legfőbb feladatunk a létszámhiány csökkentése és az épület felújítása, de a 2016-ban felvett irány jó és bizakodásra ad okot a fenntartóval ápoló jó kapcsolat, akinek a támogatására a következő években is számítunk.

I. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA, ILLETVE A KULTÚRÁÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG 2016. ÉVI SZAKPOLITIKAI CÉLJAIHOZ KAPCSOLÓDÓ INTÉZMÉNYI PROGRAMOK RÖVID SZÖVEGES BEMUTATÁSA

A 2016-os év egyik fő célkitűzése volt, hogy könyvtárunkat igazi közösségi térré alakítsuk. A 2015-ben elkezdett koncepcióknak megfelelően próbáljuk intézményünk kapuját minél szélesebbre nyitni a civil kezdeményezések számára, egyre több saját szervezésű rendezvénnyel várjuk az érdeklődőket, és kiemelt fejlesztéseink, valamint beruházásaink is azt a célt szolgálták, hogy új szolgáltató tereket alakítsunk ki a meglévő épületünkön belül.

A befogadott civil kezdeményezések közül kiemelhetjük, hogy 2016-ban csatlakoztunk a Házasság Hete elnevezésű országos programsorozathoz, melynek keretében saját szervezésű rendezvényeinkre több mint 600 látogató érkezett hozzánk.

Helyet biztosítottunk továbbá azoknak az egyesületeknek, alapítványoknak és civil kezdeményezéseknek, amelyek működésükkel közösségek építését, helyi értékek őrzését, vagy bizonyos szakterületek iskolarendszeren kívüli oktatását végzik.

Így 2016-ban a Pest Megyei Könyvtárban működött a Magyar Biblioterápiás Társaság, a Budapest-környéki Népfőiskolai Szövetség, a Barcsay Jenő Képzőművészeti Alapítvány, a Jobb Veled a Világ Alapítvány, a Vad Málna Egyesület, a Csevej, és a Szentendre Szalon.

Saját szervezésű rendezvényeinkről elmondhatjuk, hogy az elmúlt évhez viszonyítva 2016-ban 20%-kal többen vettek részt programjainkon.

A munkatervünkben kitűzött céloknak megfelelően tartottuk meg a már hagyományosnak tekinthető és egyre nagyobb érdeklődéssel övezett Internet Fiesta, Városi Versmondó Verseny, Szentendre Éjjel-Nappal Nyitva, Országos Könyvtári Napok, Zsíros Kenyér Extrákkal és Karácsonyi Szöszmötölő elnevezésű rendezvényeinket.

Külön említést érdemel a „Dunakanyar kincsei” címmel meghirdetett videó pályázatunk, melyre 12 évestől 50 éves kor feletti pályázónktól is érkeztek be olyan alkotások, mellyel a helyi közösségek életét, természeti értékeinket vagy épített örökségünket mutatták be sajátos nézőpontjuk szerint.

A pályázathoz kapcsolódóan iskolai osztályok számára olyan képzést hirdettünk meg, melyen könyvtárosunk segítségével beavatást nyerhettek a fiatalok a képek és videó felvételek szerkesztését támogató szoftverek használatába.

A digitális írni, olvasni tudás és az információs műveltség fejlesztésére az idősebbek tekintetében is kiemelt figyelmet fordítunk. Könyvtárunk informatikusa ilyen irányú szolgáltatásunk folyamatos működését biztosítja minden héten, amelynek keretében személyes konzultációt és továbbképzést tart azoknak a nyugdíjasoknak, akik szeretnék megtanulni a számítógépek és az internetkapcsolat adta lehetőségeket. Ezeket a konzultációkat a nem formális képzések között tüntettük fel a mutatóinkban, ami magyarázattal szolgál az ilyen irányú képzéseink számának jelentős emelkedésére.

Tudományos konferenciáinkkal ebben az évben az iskolák és a pedagógusok munkáját szeretnénk volna segíteni. A Szabadon a kötelezőkről, avagy ne add fel! címmel meghirdetett konferenciánk a kötelező olvasmányok körüli kérdéseket járta körül az olvasóvá nevelés illetve az irodalomtanítás szemszögéből megközelítve. Meghívott előadónk volt Arató László, a Magyar Tanárok Egyesületének elnöke, Gombos Péter, a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Karának dékánhelyettese, Fenyő D. György, a Magyar Tanárok Egyesületének alelnöke és Péterfi Rita, olvasásszociológus. A konferencia 177 vendégének regisztrálása során láthattuk, hogy messze a megye határain túlról is érkeztek hozzánk érdeklődők.

2016 augusztusában átadtuk azt az új funkciókkal felruházott épületszárnyat, mellyel sikerült 70 m² területet bevonni a könyvtár szolgáltató tereibe. Az életre hívott baba-mama szoba méltó környezetet biztosít a Szél Marietta által vezetett Suttogó elnevezésű gyermek-foglalkozásunknak, melyre heti rendszerességgel két csoport is érkezik, 30-35 anyukának és gyermekeiknek biztosítva közösséget. Ez a még 2015-ben elindult programunk mára jelentősen megerősödött és a foglalkozások is gazdagodtak egy gyerekkönyvtárosok által szervezett tematikus könyvajánlóval egybekötött könyvtári órával. Ezek az alkalmak épültek be újdonságként az olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzéseinkbe.

Az új kiállító térben helyi képzőművészek vagy gyermekek alkotásait mutatjuk be időszaki kiállítások keretében.

Jelentősen emelkedett a könyvtárunk által ellátott kistelepüléseken szervezett rendezvények száma is. A megújuló könyvtári terek adta lehetőségeket látva, és érezve a hálózati osztályunk dolgozóinak szakmai segítségét, egyre több könyvtár alakítja ki a rendszeres programok gyakorlatát. Ennek köszönhető, hogy a kistelepüléseken 2016-ban kétszer annyi program valósult meg, mint a korábbi évben.

Képzések, előadások a könyvtár dolgozóinak részvételével

2016-ban a könyvtárat képviseltük:

- Közgyűléseken (IKSZ, MOKKA, MKE, PEMEKSZ)
- Országos KSZR műhelynapokon
- Megyei könyvtárigazgatói értekezleteken (IKSZ)
- PEMEKSZ vezetőségi üléseken
- Könyvtárszakmai rendezvényeken MKE, IKSZ, PEMEKSZ
- Könyvtárszakmai munkacsoportokban (EMMI KSZR munkabizottság, Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa)
- Országos vagy helyi zsűrizések alkalmával
- Városi rendezvények megbeszélésein

A következő továbbképzéseken vettünk részt 2016-ban:

- Könyvtárvezetői (120 órás), valamint könyvtári szakértői (60 órás) akkreditált képzés (*Könyvtári Intézet*)
- Szikla integrált könyvtári rendszer tanfolyamok (*kezdő, haladó, speciális*)
- Könyvtáros szakmai napok (*Vándorgyűlés, statisztika, e-könyveves, KSZR*)
- Versenyszféra konferenciái, tréningjei (*Konferenciák: Regina2016 informatikai, Prezi PresentR, IVSZ-MTA digitális transzformáció; Ericsson- coaching női vezetőknek*)

Munkatársaink az alábbi képzéseken vettek részt munkaidőjükön túl:

Könyvtáros phd és mesterképzés, segédkönyvtárosi képzés, biblioterápia, művészettrófént kiegészítő képzések

Az alábbi előadásokat tartottuk 2016-ban (Belső képzések és KSZR nélkül):

- Csomád, PEMEKSZ Olvasószolgálatos műhely: „A Pest Megyei Könyvtár szolgáltatásai a megye könyvtárainak, a tájékoztatás eszközei”
- Vác, PEMEKSZ Gyermekkönyvtári műhely: „Babaolvasók és óvodások olvasási szokásai Szentendrén”
- Budapest, MKE Gyermekkönyvtáros szekció szakmai nap és közgyűlés: „Mi a szösz? A PMK olvasásnépszerűsítő kiadványa”
- Veszprém, 48. Vándorgyűlés Könyvtárostánár szekció: „Mi a Szösz? - Egy óvodásokat célzó, könyvtárat népszerűsítő kiadvány és olvasásszociológiai háttere”

- Budapest, IFLA trendek és a Lyoni deklaráció c. konferencián az Országos Széchényi Könyvtárban: "Társadalmi egyenlőtlenségek és az olvasás"
- Ács, a megújított könyvtár átadóján: "Az olvasásfejlesztés hazai és nemzetközi tapasztalatai"
- Ráckeve, a városi könyvtár tematikus napján: "A könyvtárak esete Harry Potterrel"
- Budapest, a Kárpát-medencei fiatal könyvtárosok továbbképzésén a Könyvtári Intézetben: Olvasásfejlesztés és könyvtári partnerkapcsolatok témában
- Szentendre, a Pest Megyei Könyvtár a "Szabadon a kötelezőkről, avagy ne add fel!" c. konferenciáján: „A könyvtárak este a kötelezőkkel”
- Budapest, Újpest: Műhelybeszélgetés az olvasóközpontú olvasásfejlesztés gyakorlatáról újpesti pedagógusokkal.

További előadásokat tartottak munkatársaink munkaidőn kívül, de könyvtári, tudományos témákban határon innen és túl:

- A hátrányos helyzetűekről.
  - A társadalmi egyenlőtlenségekről.
  - A kötelező olvasmányokról.
  - Az olvasásfejlesztésről.
  - A könyvtári partnerkapcsolatokról.
  - A használói elégedettség mérésekről.
  - A konfliktuskezelésről.
- A bencés kolostorokról, szerzetesekről, könyvtárakról.

II. SZERVEZETI KÉRDÉSEK:

A 2016. évben végbement legjelentősebb személyi állományunkat érintő változás, hogy fenntartónk két új státusz létrehozását biztosította a költségvetésünkben. Intézményünk régóta küzd az alacsony létszámból eredő nehézségekkel, melyek szinte minden munkaterületen éreztetik hatásukat.

A KSZR dinamikus fejlődése évről-évre jelentősen növeli a pénzügyi és gazdasági teendőket. A korábban 1 fő pénzügyi előadó munkakörben dolgozó munkatársunk már csak úgy tudta ellátni feladatait, ha más munkakörben dolgozó kolléga segítségét is biztosítani tudtuk számára, így az egyik státuszra egy gazdasági ügyintézőt vettünk fel.

A kulturális közösségfejlesztés, az egyre nagyobb számú közösségi programok megszervezése csak egy teljes munkakörben foglalkoztatott rendezvényszervezővel kivitelezhető, így a másik szabad státuszunkkal ennek a lehetőségét teremtettük meg.

2016-ban további 2 település csatlakozott a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez, így a Hálózati Csoport munkatársai változatlan létszámmal dolgozva kell 68 település ellátásáról gondoskodjanak.

Jelenleg 21 fő szakmai alkalmazottal kell megoldjuk az 5 szolgálati ponton két műszakban működő városi könyvtári feladatokat, a Püspökmajori Klubkönyvtárunk ellátását, és megyei könyvtári mivoltunkból adódóan a jelenleg 68 kistélepülés minisztérium által rendeletekben előírt és szabályozott könyvtári ellátását.

A szolgálati pontok működése a jelenlegi heti 44 órás nyitvatartás mellett csak a háttérmunkát végző munkatársak bevonásával lehetséges, mely az ő feladataik elvégzését hátráltatja.

Előrelépést jelentett a két új státusz beépítése, és enyhítette a dolgozók leterheltségét, de továbbra is fennáll az a legalább 7 fő könyvtári szakemberhiány, melyet az előző évi beszámolóban is említettünk.

			2015. tény	2016. terv	2016. tény
Engedélyezett létszám (fő, töredék is lehet)			27,75	27,75	29,75
Ebből vezető vagy magasabb vezető (fő, töredék is lehet)			2	2	2
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	18	18	19
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	17,75	17,75	18,75
	Középfokú szakk. (kvtár asszisztens, adatrögzítő-OKJ)	<i>összesen</i>	2	2	2
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	2	2	2
	Egyéb felsőfokú	<i>összesen</i>	0	0	0
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	0	0	0
Mindösszesen könyvtári szakmai munkakörben		<i>összesen</i>	20	20	21
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	19,75	19,75	19,75
Egyéb alkalmazott	Egyéb alkalmazott felsőfokú	<i>összesen</i>	1	1	1
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	1	1	1
	Egyéb alkalmazott középfokú	<i>összesen</i>	5	5	6
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	5	5	6
Mindösszesen egyéb alkalmazott		<i>összesen</i>	6	6	7
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	6	6	7
Összes létszám:					
Önkéntesek száma			4	5	6
Közfoglalkoztatottak száma			0	0	0
A megyei könyvtár szakember-ellátottsága (könyvtárosok száma/megye) lakosságának száma)			20/1.220.748=0,00001638	20/1.220.748=0,00001638	21/1.234.541=0,0000170

III. SZAKMAI MŰKÖDÉS:

1. Alapító okiratban megfogalmazott feladatok teljesülése

1.1. Gyűjteményszervezés – állományépítés

Gyűjteményünk gyarapítását a gyűjtőköri szabályzatnak, megfelelően alakítottuk, figyelembe véve az olvasói és könyvtárhasználói igényeket valamint a könyvtárunkat használó oktatási intézmények kéréseit.

Könyvbeszerzésünk elsődleges forrása a Könyvtárellátó Nonprofit Kft, aki közbeszerzési pályázaton nyerte el erre a jogot és a könyvek listaárához képest 36% kedvezményt biztosít számunkra, mely a korábbi évhez képest 1 %-kal kedvezőbb árat jelent számunkra. Más forrásból akkor szereztünk be könyveket, ha ők nem tudták azokat szállítani.

2016-ban gyűjteményünk összesen 9428 dokumentummal gyarapodott.

Az állománygyarapításra fordított előirányzatunk nem változott az előző évhez képest, mégis 20%-kal több dokumentummal bővült az állományunk, köszönhetően elsősorban a Nemzeti Kulturális Alaptól hozzánk érkezett kötelezpéldányként átadott könyvekkel.

A tervezetten felül ilyen módon, egy időben mintegy 60 dobozban beérkező könyvek feldolgozása jelentős erőforrásokat vont el a gyűjteményszervezésben dolgozó kollégáktól.

Dokumentumtípusonként számba véve 2016-ban mindösszesen 7891 könyvet, 241 tékázott folyóiratot, 701 CD-t, 593 DVD és 2 CD-ROM-ot szereztünk be

A könyvtárba 2016-ban összesen 423 féle időszaki kiadvány járt, ebből 233 db előfizetett, 133 köteles példányként érkezik, 30 NKA ajándék, 27 pedig egyéb ajándékként érkezik hozzánk.

Állománygyarapításunkat a költségvetésünkön felül az ODR rendszerben vállalt feladatok ellátására biztosított támogatásból és az érdekeltségnövelő támogatásból tudjuk finanszírozni, de gyűjteményünket gazdagítják a Márai program keretében felajánlott könyvek és az ajándékba vagy kötelespéldányként érkező dokumentumok is.

Tekintve, hogy könyvtárunk raktározási kapacitása már csak minimális mértékben növelhető, tervezett módon és szakmai szempontok szerint végeztük el a gyűjtemény apasztását célzó selejtezéseket.

2016-ban egy a korábbi évekhez viszonyítva jelentősebb és az állományt szélesebb körben átfogó selejtezést terveztünk el és hajtottunk végre, mely munka elvégzéséhez szükséges volt, hogy nyáron plusz egy héttel megnöveljük a zárva tartásunkat.

2016-ban a tavalyi évhez képest 66%-kal több, összesen 8115 könyvet, 60 CD-t, 121 DVD-t, 738 VHS kazettát és 740 elavult CD-ROM-ot töröltünk az állományból.

A beérkező dokumentumokat a SZIKLA21 Integrált Könyvtári Rendszerben rögzítjük és dolgozzuk fel. Folyamatosan feldolgoztuk a bekötött folyóiratokat is, újra vonalkódoztuk és raktári jellel láttuk el a kötészetről visszakerült könyveket, illetve folyamatosan pótoltuk az elhalványult vonalkódokat is.

Az intézmény alacsony szakmai létszámából és az egyre növekvő KSZR feladatokból következően sok az állomány feltárását célzó háttér munka lelassult vagy elakadt. Így a korábban hibásan feldolgozott dokumentumok revíziójára, vagy a többszerzős vagy komolyzenei művek visszamenőleges analitikus feldolgozására nincs elegendő kapacitásunk.

Helytörténeti gyűjteményünkben tovább folytattuk a dokumentumok analitikus feltárását.

Továbbra is működtetjük a helyismereti sajtófigyelő szolgálatunkat. Számítógépes adatbázisunkból tájékozódni lehet a könyvtárunkba beérkező országos napi- és hetilapokban, folyóiratokban Pest megye településeivel kapcsolatosan megjelent cikkekről, melyek multimédia kapcsolattal meg is jeleníthetők.

Folyamatosan digitalizáljuk a helytörténeti gyűjteményünkben őrzött fényképeket is, melyeket tárgyszavakkal ellátva szintén közzéteszünk a Szikla21 rendszerben.

Folyamatosan érkeznek hozzánk Pest megye településeinek lapjai, melyeket kötelespéldányként küldenek meg a helyi könyvtárak, önkormányzatok. Erőforrásaink hiánya miatt ezeknek az újságoknak csak beérkezését tudjuk rögzíteni, analitikus feltárására nincs módunk. Szerencsére sok közülük elérhető az adott települések önkormányzatának honlapján.

1.2. Tájékoztatószolgálat

A könyvtárba látogatók személyesen öt különböző szolgálati ponton léphetnek kapcsolatba könyvtárosainkkal.

Tájékoztató szolgálatunk a teljes nyitvatartási időben rendelkezésére áll az olvasóknak, hogy kérésükre irodalomkutatást végezzenek, különböző kérdéseik köré csoportosítható irodalomjegyzékeket állítsanak össze, szakdolgozatokhoz bibliográfiát készítsenek. Az év során az öt szolgálati ponton több mint 16 000 referenz kérdésre válaszoltak kollégáink.

Felnőtt olvasótermünkben egyszerre 50 főt tudunk fogadni, ahol lehetőség van saját laptop vagy egyéb informatikai eszközök használatára, mellyel a szabadon elérhető WIFI hálózatra is csatlakozhatnak. Nehézséget jelent, hogy könyvtárunkban csak ez az olvasóterem alkalmas arra, hogy nagyobb létszámú rendezvénynek helyet adjon, így a megrendezésre kerülő író-olvasó találkozót, előadásokat, könyvtárhasználati órákat igyekszünk a könyvtár nyitvatartási idejéhez igazítani, az olvasóterem használatát csak indokolt esetben korlátoztuk, hiszen ez egyben a tájékoztató kollégák kijelölt szolgálati helye is.

Gyermekkönyvtárunk olvasótermében 4 asztal mellett 16 főt tudunk fogadni egy időben, de a tér alkalmat ad arra, hogy egy-egy osztály számára könyvtárhasználati órákat tartsunk, vagy az olvasóterem átrendezésével kisgyermekes anyukák számára biztosítson helyet különböző foglalkozásokhoz. Ebben az évben folytatódtak és kiteljesedtek a Suttogó foglalkozások, melyeket részint a gyermekkönyvtár környezetében, részint az újonnan kialakított Baba-mama szobában tartjuk. Ezzel a foglalkozással a legkisebb korosztályt és édesanyjukat is meg tudtuk szólítani. A foglalkozás során nem csak versekkel, énekekkel, mondókákkal és ölbeli játékokkal gazdagítjuk a gyerekeket, hanem minden foglalkozás részeként könyvajánlatokkal is készülnek a gyermekkönyvtárosok, erősítve a foglalkozáson résztvevők olvasási és könyvtárhasználati szokásait.

Helytörténeti gyűjteményünk közel 8000 könyvel, 8200 fényképpel, 12000 aprónyomtatvánnyal rendelkezik. 52 település küldi el rendszeresen helyi lapját, sajtófigyelő szolgálatunknak köszönhetően évente 1500 új és könyvtárosaink által feldolgozott, tárgyszavakkal visszakereshetővé tett Pest megyei vonatkozású cikkel gazdagodik adatbázisunk, melyeket multimédiás eszközökkel megjelenítünk és távolról is elérhetővé teszünk.

A gyűjteményt főleg kutatómunkához, iskolai szakdolgozatok elkészítéséhez használják, de nélkülözhetetlen helyszíne és háttérintézménye a hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő „Az én Szentendrémm” című többfordulós városismereti vetélkedőnek, melyben Szentendre minden iskolája lelkesen részt vesz.

Legfontosabb feladatunk, hogy az itt őrzött dokumentumokat, különösen az egyetlen példányban létező fényképeket a kutathatóság érdekében feltárjuk, feldolgozzuk, digitalizáljuk és közzétegyük.

A Fonotéka, könyvtárunk zenei gyűjteménye és médiatára a teljes nyitvatartási időben fogadja az érdeklődőket. Az itt szolgálatot teljesítő kollégák folyamatosan megújított kiemelésekkel és személyes ajánlásokkal mutatják be páratlanul gazdag és értékes gyűjteményünket.

Jelentős többletmunkát jelentett a Fonotéka állományának átvizsgálása, melyet követően az elhasználandó, elveszett vagy már elavult készleteket selejteztük.

A Fonotékában szolgálatot teljesítő kollégák feladata a szomszéd helyiségben található internet terem használóinak fogadása és segítése is.

1.3. Tájékoztató eszközök

Helyben elérhető nyomtatott tájékoztató eszközök

Kézikönyvtár:

Könyvtárunk kézi könyvtári állománya közel 20.000 dokumentum. A kiemelt állomány nagy részét nélkülözhetetlen szakkönyvek, enciklopédiák, lexikonok, szótárak, albumok teszik ki. Ezekon kívül található még itt atlaszok, térképek, statisztikai adattárak, címtárak. Ezek a dokumentumok nem kölcsönözhetők. A könyvek megkülönböztető sárga jelzéssel vannak ellátva.

Segédkönyvtári gyűjtemények:

A könyvtárunkban a segédkönyvtári gyűjtemények az olvasóteremben a tájékoztató szolgálat közelében kerültek elhelyezésre.

Európai Unió Ponttal a lakosság Európai Unióval kapcsolatos információigényét elégítjük ki, könyvek, szóróanyagok, folyóiratok és internetes portálok elérhetőségét biztosítjuk a könyvtárban. Az uniós témájú könyvek, kiadványok külön polcokon lettek elhelyezve és megkülönböztető, piros jelzést kaptak.

Pedagógiai segédkönyvtári gyűjtemény állománya: érettségire, nyelvvizsgára, felvételre való felkészülést segítő kiadványok, felsőoktatási, szakképzési tájékoztatók, ünnepi műsorok, összeállítások.

Tájékoztató segédkönyvtári gyűjtemény állománya: statisztikai adattárak, címtárak, helyi és megyei tájékozódást segítő kiadványok, könyvtárszakmai könyvek, füzetek, folyóiratok.

Helyben elérhető online adatbázisok, elektronikus könyvtárak, elektronikus tartalmak

Könyvtárunk NAVA-pont. A NAVA (Nemzeti Audiovizuális Archívum) gyűjti a magyar műsor-szolgáltatói kötelempéldányokat. A műsorgyűjtemény az internetes teremben multimédiás számítógépeken érhető el, könyvtárosok segítségével.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma valamennyi megyei könyvtárnak biztosítja az Arcanum Digitális Tudománytár ingyenes elérhetőségét, így a Pest Megyei Könyvtárból is hozzá lehet férni számos folyóirat, napilap, hírlap, lexikon teljes anyagához.

Könyvtárunk meghatározott gépein elérhető az EBSCOhost keresőrendszer. Az EBSCO Publishing EBSCOhost nevű szolgáltatása bibliográfiai és teljes szövegű adatbázisokat kínál.

Az EBSCO-n keresztül a könyvtárunkban elérhető adatbázisok:

- Az Academic Search Complete a világ értékesebb és legátfogóbb teljes szövegű multidiszciplináris tudományos adatbázisa, több mint 8500 teljes szövegű periodikát, köztük több mint 7300 lektorált folyóiratot tartalmaz.
- A GreenFILE kutatásokkal alátámasztott információval szolgál, amely lefedi az ember környezetre gyakorolt hatásának minden vonatkozását. (globális felmelegedés, a zöld építés, a környezetszennyezés, a fenntartható mezőgazdaság, a megújítható energia, újrahasznosítás)
- A Library, Information Science & Technology Abstracts with Full Text adatbázisban többek között a könyvtárosság, az osztályozás, a katalógizálás, a bibliometria, az online információ-visszakeresés és az információkezeléssel kapcsolatos témakörök találhatóak meg.

Helyben elérhető offline adatbázisok, elektronikus könyvtárak, elektronikus tartalmak

Helyi OPAC gépeken érhető el a katalógusunk. Az összes dokumentumunk megtalálható a keresőnk által. A kereső használatához segítséget nyújtunk, könyvtárhasználati órák keretében oktatójuk a katalógus használatával történő keresést, böngészést.

A tájékoztató pultnál több tájékoztatást segítő CD-ROM-on, DVD-n vagy külső adattárolón keresztül elérhető offline adatbázis került elhelyezésre.

ARCANUM DVD Könyvtárkiadványai

Folyóiratok archívumai (Honismeret, Irodalomtörténet, Közgazdasági szemle, Ethnographia, 2000)

Magyar Könyvészet, Magyar írók élete és munkái, Magyarország megyetérképei, Pannon enciklopédia...

Online elérhető adatbázisok, elektronikus könyvtárak, elektronikus tartalmak

Olvasóink ezen tartalmak használatához a tájékoztató könyvtárosok segítségét kérhetik, de internet segítségével bárholnan elérhetőek ezek a szolgáltatások.

PMK online katalógusa bárki számára elérhető a könyvtár honlapjáról a nap 24 órájában.
<http://www.pmk.hu/katalogus>

2015 óta katalógusunk már mobil kompatibilis üzemmódban is használható.

A könyvtár helytörténeti sajtócikkeinek teljes szövegű adatbázisához az internetes katalóguson keresztül lehet hozzáférni.

Szentendrei művészindex a Pest Megyei Könyvtár honlapján:

<http://www.pmk.hu/gyujtemenyek/muveszindex>

A digitális könyvtárak segítik, kiegészítik a tájékozódást, részben pótolják a papíralapon nem hozzáférhető kiadványokat. Tájékoztató könyvtárosaink naprakész információkat nyújtanak használatukkal kapcsolatban.

Főbb online tartalmak, melyhez segítséget kérhetnek Olvasóink:

Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) Digitális Képtárhely (DKA)

Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis (EPA) OSZK Digitális Könyvtár (OSZKDK)

Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa (MATARKA) Magyar és Nemzetközi Cikkek Adatbázisa (MANCI)

Humántudományi Tanulmányok és Cikkek Adatbázisa (HUMANUS) Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MaNDA)

Digitális Irodalmi Akadémia (DIA)

Irodalmi kritikák, tanulmányok bibliográfiája Europeana, az európai digitális könyvtár

Gutenberg-projekt

The European Library (TEL)

Könyvtárunk eMagyarország Pont. Könyvtárosaink segítségével tematikus linkgyűjteményekhez (állam- és társadalom, közérdekű tudnivalók, gazdasági, oktatási, kulturális és szabadidő) csatkozhatnak az érdeklődők. Lehetőség van az Ügyfélkapu használatára is. A tájékoztató könyvtárosaink és az eTanácsadónk nyújtanak bővebb felvilágosítást.

1.4. Könyvtári szolgáltatások és a működtetésükhöz szükséges infrastruktúra

Pest Megyei Könyvtár

A kölcsönzőpultnál a teljes nyitvatartási időben működik a beiratkozás, kölcsönzés. Állampolgári jogon, ingyenesen bárki használhatja a könyvtárat. A könyvek, CD-k, elektronikus és egyéb, nem hagyományos dokumentumok kölcsönzéséhez azonban beiratkozás szükséges. A beiratkozási díj – kedvezmények nélkül, 2000 Ft/év, a Fonotékába való beiratkozás ettől eltérő, többszintű. Az olvasók nyilatkozatot írnak alá, amelyben elfogadják a könyvtár használati szabályzatát, és adataik számítógépes nyilvántartását. Az olvasók adatait a SZIKLA21 integrált könyvtári rendszerben tartjuk nyilván.

Minden kölcsönzésnél bizonylatot adunk, amelyen az olvasók aláírásukkal igazolják a dokumentumok elvitelét, a visszakerülést pedig a könyvtárosok igazolják, szintén írásban. A kölcsönzés

adatai vonalkód segítségével számítógépbe kerülnek, a program nyilvántartja a lejárató időt, kiszámolja a késedelmi díjat, megírja az esedékes felszólításokat.

Személyesen, telefonon, e-mailben vagy a könyvtár honlapján keresztül is végezhető az elvitt dokumentumok kölcsönzési idejének meghosszabbítása. A kölcsönzési határidő után visszahozott művekért késedelmi díjat kérünk, amely 20 Ft naponta, dokumentumonként.

Még a 2015. év fejlesztése volt a SZIKLA21 rendszerben, hogy sms-ben és e-mailben is automatikus figyelmeztető üzenetet küldünk az olvasóknak a kikölcsönzött dokumentumok lejárató előtt 3 nappal. Ezért a szolgáltatásunkért igen hálásak az olvasóink.

Előjegyezzük a keresett dokumentumot, ha pillanatnyilag nincs bent a könyvtárban. A beérkezés után telefonon, vagy e-mailben értesítjük olvasóinkat, és 5 napig áll rendelkezésre a kért mű.

Folyamatosan biztosítjuk olvasóink számára a helyben olvasást, a folyóirat olvasást és a kézi-könyvtár használatát.

A könyvtárba 2016-ban összesen 423féle időszaki kiadvány járt, ebből 233 db előfizetett, 133 köteles példányként érkezik, 30 NKA ajándék, 27 pedig egyéb ajándékként érkezik hozzánk. A folyóiratok legfrissebb számai helyben olvashatók, a régebbi számok kölcsönzésére lehetőség van. A bekötött folyóiratok visszamenőlegesen hozzáférhetőek, belőlük cikkmásolat kérhető, de kölcsönözni őket nem lehet.

Tájékoztatásban dolgozó könyvtárosaink teljes nyitvatartási időben információszolgáltatást, irodalomkutatást végeznek, vállalják egy-egy téma irodalomjegyzékének összeállítását, szakdolgozathoz bibliográfiák készítését, melynek száma 2014-ben 36 db volt, 2015-ben 45 db., 2016-ban azonban már háromszor annyi, összesen 130 db volt. Az év folyamán a referenz kérdések száma is megháromszorozódott a tavalyi évhez képest, és több mint 16.000 volt a könyvtár részlegeiben.

A könyvtár és a katalógus használatával kapcsolatban ún. technikai referenz szolgáltatást is működtetünk.

A Fonotéka, mely zenei gyűjtemény és médiatár, önálló egységként, kölcsönzési pontként működik. A huszonezer darabból álló gyűjtemény tartalmilag a művészetek szinte teljes skáláját, formailag pedig az audiovizuális és elektronikus dokumentumok teljes körét öleli fel. Szolgáltatásai: kölcsönzés, tájékoztatás, átjátszások készítése megrendelésre.

A látogatók érdeklődési körének megfelelően bizonyos állományrészeket kiemeltünk. Például a klasszikus és a filmtörténeti jelentőségű filmeket, mely iránt a középiskolákban bevezetett média tantárgy miatt megnövekedett az érdeklődés. Nyomtatott listát készítettünk a látássérülteknek a hangoskönyvekről, a nyelvtanulóknak a többnyelvű DVD-kről, iskoláknak zenei évfordulókról, pedagógusoknak, nyugdíjas otthonoknak az ünnepekről. Külön polcon helyeztük el az új beszerzéseket, az aktuális évfordulókkal, ünnepekkel kapcsolatos hang- és képanyagokat (pl.:1956-os évforduló, karácsony, húsvét).

Kiemelt helyen hívjuk fel olvasóink figyelmét az általunk legjobban kedvelt filmekre és zenékre. („Mit nézzek ma este?” és „Mit hallgassak ma este?”) Havonta frissülő tematikus kiemeléseinkkel egy-egy vezérmotívum filmművészeti feldolgozásait gyűjtjük ki.

Figyelemmel kísérjük a főváros és környéke koncert életét, és az érdekesebbnek tartott rendezvényekre, ritkaságszámba menő előadóművészek látogatásra figyelemfelkeltő kiemeléseket, tájékoztató anyagokat készítünk.

Gyermekkönyvtárunkat napi nyitva tartással működtetjük, az itt elhelyezett állományrész harmincezer dokumentumot ölel fel. A jól képzett gyermekkönyvtárosok rendszeres napi feladataik mellett heti rendszerességgel tartanak foglalkozásokat, könyv- és könyvtárhasználati órákat, szórakoztató rendezvényeket óvodás és iskolás korosztálynak.

A gyermekkönyvtárosok munkáját segítik a 2015-ben NKA pályázati forrásból megvalósult Mi a Szösz?, illetve a kiadvány folytatásaként 2016-ban saját forrásból megvalósult Kicsi Szösz című módszertani kiadványaink, melyek a bennük található mesékkel és hőseikkel segítik a kisiskolá-

sok és óvodások számára tartott könyvtárhasználati órákat. A kiadványok része egy-egy gazdag könyvajánló is, mely részint a gyerekeknek, részint a szülőknek, nagyszülőknek ajánl értékes irodalmat segítve a gyerekek olvasóvá nevelését és lelki fejlődését.

Helyismereti gyűjteményünk teljességre törekedve tartalmazza a történelmi Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyére, a jelenlegi Pest megyére (1950-) és valamennyi településére vonatkozó dokumentumokat. A gyűjtemény gerincét az a közel 8000 db könyv adja, melynek jelentős része 1945 előtt megjelent régi könyv. Gyűjteményünket vásárlással és a beérkező köteles példányokkal is gyarapítjuk.

Pest megye szinte minden települése jelentet meg újságot. Ezek gazdag választéka is megtalálható gyűjteményünkben. Helytörténeti gyűjteményünk többnyire helyben használható, ettől eltérni csak abban az esetben lehet, ha a keresett dokumentum több példányban is megtalálható az állományunkban.

Számítógépes termünkben egyidejűleg nyolc számítógépen használható az Internet, egy gépen nyomtatási lehetőség is van. Ez térítéses szolgáltatás.

A térítéses géphasználat felügyeletét segíti a TrueCafé rendszer.

Nyitva tartás

Szerda és vasárnap kivételével a hét minden napján nyitva vagyunk. A szerdai napon könyvtárunkban belső munkálatok folynak. Ilyenkor van lehetőségünk a nagyobb polcrendezésekre, a raktárakban lévő könyvek rendezésére, a könyvállományrész átmozgatására, az új könyvek átvételére, a bemutató példányok szemrevételezésére, az új, katalógusunkban már feldolgozott könyvek kölcsönzői térbe helyezésére, a kiállítások felállítására, munkaértekezletre, megbeszélésekre, belső továbbképzésekre, szakmai napok megtartására, használóképzésekre, illetve 2016-ban már törekedtünk arra, hogy ezen a napon tartsuk a rendezvényeinket is, hogy az olvasóterem használatát ne kelljen korlátozni miattuk. A nyitva tartási idő hétfőtől péntekig 40 óra, szombaton 4 óra. Esetenként – rendezvényhez kapcsolódóan – ettől eltérünk, ezzel minden esetben többlet nyitva tartást biztosítva az érdeklődőknek. A késő estig, ill. a vasárnap délutáni nyitva tartásunk mindig sikert arat, természetesen a hozzá tartozó kuriózumokkal együtt.

	Felnőtt részleg és Fonotéka	Gyermekrészleg
Hétfő	9-19	10-18
Kedd	9-19	10-18
Szerda	-	-
Csütörtök	9-19	10-18
Péntek	9-19	10-18
Szombat	9-13	9-13

Infrastruktúra

A Pest Megyei Könyvtárnak otthont adó épület teljes alapterülete: 3000 m², melyből a könyvtár használatában 2400 m² van. Az intézmény két szintből áll, a könyvtár részlegei elkülönülten működnek, 7 szolgálati hely van, ahol az ügyfélszolgálaton túl a vagyon megőrzése is feladat.

Raktárak: 1 db tömörraktár, több kisebb könyvraktár és egy külső „garázs” raktár.

Közösségi terek: Az olvasótermen túl közös használatban áll rendelkezésünkre 1 db klubterem illetve az előcsarnok. Az épületben található színháztermet térítésmentesen kaphatjuk meg használatra.

A 2013-as létszámcökkentés óta nincs ruhatárosunk, az ő feladatát a portaszolgálat látja el. Lopásgátló berendezéssel nem rendelkezünk, de sikerült a megfigyelő kamerarendszerünket lecserélni. Jelenleg hat kamerával és folyamatos képrögzítéssel működik, de a rendszer bővíthető és remélhetőleg 2017-ben további 10 kamerát tudunk majd rákötni a rendszerre.

Az épület közösségi tér volta miatt a napi látogatók száma igen magas, ezért kiemelten fontos az épület őrzése, melyet a Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt. munkatársai kétműszakos portaszolgálattal látnak el.

A Pest Megyei Könyvtár 45 hálózatba kötött, internet eléréssel működő számítógépes munkaalomással rendelkezik. Ebből nyilvános, vagyis a használók rendelkezésére áll 12 db: a Vajdateremben (internetterem) egyidejűleg nyolc olvasó kapcsolódhat a világhálóra, 4 db OPAC, olvasói keresőgép az olvasószolgálati pontokon vehető igénybe (igény esetén interneteléréssel is). A gépparkunkat folyamatosan újítjuk meg. 2016-ban 5 új számítógépet tudunk venni a könyvtár részére, melyekkel lecserélhettünk 5 elavult gépet. Az info-szervert 2012-ben, az SZIKLA-szervert 2013-ban cseréltük ki. 2014-ben beszereztünk egy TP-LINK TL-ER 6120-as routert, mely ellátja a helyi router, tűzfal illetve az internet szerver feladatokat is, így most már 1 db szerver is elegendő a könyvtár működésének ellátására. A felszabaduló szerverek más célra használhatóak. 2016-ban átálltunk a Windows 10-es operációs rendszerre.

Működési adatok:

Internet sávszélesség: 30/25 Mbit/s

Szolgáltatónknál a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézetnél az év folyamán többször is kezdeményeztük sávszélességünk növelését, de a mai napig nem tudták kérésünket teljesíteni.

WIFI elérhetőség biztosítása a könyvtár épületében három ponton.

Mindennapi munkában használt fontosabb szoftverek:

SZIKLA21 Integrált Könyvtári Rendszer

Windows10, (Debian Linux, Linux Mint)

Microsoft Office /Libre Office, Microsoft Security Essentials, Java 8, IrfanView, Pdf creator, Google Chrome, Mozilla Firefox, Winrar, VLC Media Player, Team Viewer, Adobe Reader, CCleaner, Total Commander, TrueCafé.

Eszközök:

Fénymásoló, nyomtató, scanner, blokknyomtató, videokamera, projektor, laptop, online pénztárgép, vonalkódolvasó, fényképezőgép készülékekkel rendelkezünk.

Innovatív megoldások:

Sajtófigyelésünk sajtóanyaga elérhető a honlapunkon keresztül. Csatlakoztunk a Facebook közösséghez.

A SZIKLA21 adatbázisunk információit jól hasznosítjuk különböző rendezvényeink közönségtorzásához.

A honlapunknak gyengénlátó és angol nyelvű változata is van, ezen kívül okostelefonon keresztül is behívható, használható a QR-kód is.

Az intézmény akadálymentesített, vakok és gyengénlátók hangoskönyveket kölcsönözhetnek.

A Vakok- és Gyengénlátók helyi csoportja számára igény esetén termet biztosítunk.

Közhasznú információkkal olvasóink rendelkezésére állunk.

A SZIKLA21 adatbázisunk keresője mobil kompatibilis üzemmódban is elérhető.

A SZIKLA21 adatbázisunk automatikus üzenetet tud küldeni a kölcsönzött dokumentumok lejárat előtt sms-ben és e-mailben is.

2016-ban vásároltunk a rendezvényeink technikai felszereltségének javítására két beépített hangfalat, két mikroportot, két vezeték nélküli kézi mikrofont.

Beszereztünk egy plasztikkártya nyomtatót az olvasójegyek elkészítéséhez, melyet 2017 január 1-jétől fogunk üzembe helyezni.

Püspökmajori Klubkönyvtár (tagintézmény)

A Püspökmajori Klubkönyvtár 2013. ápr. 15-én került a Pest Megyei Könyvtárhoz, mint tagintézmény létszám biztosítása nélkül.

A helyben lévő saját állománya közel 10 ezer db. Új könyvekkel való ellátása a költséghatékony letéti módszerrel történik.

Regisztrált használó 205 fő, amiből újonnan regisztrált 91 fő, aktív használó 181 fő volt.

Személyes helybeni használatok száma 2012, melyből jelentős az internethasználat. A kölcsönzött dokumentumok száma 4.823 db.

A klubkönyvtár régóta felújításra szorul. Terveink szerint már 2015-ben elvégeztük volna a helyiségek kifestését, a klubterem padlózatának, a lámpatesteknek és a kölcsönző pultnak cseréjét, de abban az évben hatáskörünkől elkerült a karbantartási munkák kivitelezése, így várunk kell a Városi Szolgáltató Nonprofit Kft-re, hogy ezek a munkálatok megvalósuljanak.

További nagy segítség volna, ha a könyvtár működéséhez személyzetet is kapnánk, mert jelenleg minden nap más önkéntes látja el a szolgálatot.

E két szempont figyelembevételével magyarázható a klubkönyvtár használatának visszaesése, de reményeink szerint a fejlesztéseket követően ismét növekedni fog a könyvtárhasználók száma.

A teljes nyitvatartási időben működik a beiratkozás, kölcsönzés.

Állampolgári jogon, ingyenesen bárki használhatja a könyvtárat. A könyvek, CD-k, elektronikus és egyéb nem hagyományos dokumentumok kölcsönzéséhez azonban beiratkozás szükséges. A beiratkozási díj – kedvezmények nélkül, 500 /év. Az olvasók nyilatkozatot írnak alá, amelyben elfogadják a könyvtár használati szabályzatát, és adataik számítógépes nyilvántartását. Az olvasók adatait a SZIKLA21 integrált könyvtári rendszerben tartjuk nyilván.

A kölcsönzés adatai vonalkód segítségével számítógépbe kerülnek, a program nyilvántartja a lejárat időt, kiszámolja a késedelmi díjat, megírja az esedékes felszólításokat.

Személyesen és telefonon végezhető az elvitt dokumentumok kölcsönzési idejének meghosszabbítása. A kölcsönzési határidő után visszahozott művekért késedelmi díjat kérünk, amely 5 Ft naponta, dokumentumonként.

Előjegyezzük a keresett dokumentumot, ha pillanatnyilag nincs bent a könyvtárban. A beérkezés után telefonon, vagy e-mailben értesítjük olvasóinkat, és 5 napig áll rendelkezésre a kért mű.

Folyamatosan biztosítjuk olvasóink számára a helybenolvasást, a folyóirat olvasást és a kézi-könyvtár használatát és a tájékoztató, referenzs kérdések megválaszolását. A könyvtár és a katalógus használatával kapcsolatban ún. technikai referenzs szolgáltatást működtetünk.

A könyvtárba jelenleg 6 féle időszak kiadvány jár, helyben olvashatók, kölcsönzésükre is lehetőség van.

Egyidejűleg két számítógépen használható az Internet, egy gépen nyomtatási lehetőség is van. Ez térítéses szolgáltatás.

A nyitvatartási napok száma egy átlagos héten 4 nap, a nyitvatartási órák száma heti 28 óra. A létszámihiány miatt esetleges betegségek, szabadságok esetén a helyettesítést nem tudtuk megoldani. Ennek következménye az is, hogy áprilistól a pénteki napokon nem tudunk kinyitni.

	Klubkönyvtár
Hétfő	13-18
Kedd	10-18
Szerda	10-18
Csütörtök	10-18
Péntek	zárva

Infrastruktúra

Az intézmény két nagyobb helyiségből áll, egy könyvtári térből és egy klubteremből. Ezen felül 2 db kisebb raktár is ki van alakítva, és egy mosdóhelyiség is található benne.

A dokumentumok többsége szabadpolcon található.

A Klubhelyiség klubok, foglalkozások, kisebb összejövetelek tartására alkalmas.

2016-os év folyamán is lehetőséget biztosítottunk civil szervezetek, egyesületek számára rendezvényeik megtartására, így térítésmentes teremléletet biztosítottunk a helyi Nyugdíjas Klub és a Félkör Alapítvány drogprevenációs összejöveteleinek, a nyugdíjasok zenekari próbáinak is. Ezen kívül rendszeresen bérebe adjuk a klubhelyiséget jóga és gyógytorna foglalkozások tartására, egészségnap, lakógyűlések, szülinapi zsúrok és más rendezvények megtartására.

A könyvtári részben lehetőség van szkennelésre, fénymásolásra, internetezésre, TV- nézésre, melyet a látogatók nagymértékben ki is használnak. A 2016-ban a Klubkönyvtárban az internethasználók száma 1.010 volt.

A fentiekből is látszik, hogy a Klubkönyvtár közösségi térként is funkcionál, közösségépítő szerepe a közelben lakók számára igen fontos.

Működési adatok:

A Klubkönyvtár rendelkezik vezetékes és vezeték nélküli (WiFi) internetkapcsolattal.

Az Internet sávszélessége: 60/30 Mbit/s

Ez a korábbi évekhez és az anyaintézethez képest is jelentős fejlesztés volt még a 2015-ös évben.

A számítógépek száma: 3 db, ebből 2 db nyilvános, internet eléréssel és 1 db könyvtárosi munkállomás. A számítógépek hálózatba vannak kötve.

Mindennapi munkában használt fontosabb szoftverek:

SZIKLA21 Integrált Könyvtári Rendszer, Windows 10, Open Office, Office 2003

Eszközök:

Könyvtár: Multifunkciós készülék (fénymásoló, nyomtató, szkennel), TV, DVD-lejátszó, vonalkódolvasó, színes nyomtató

Klubhelyiség: asztalok, összecukható székek, fotelek, hifi lejátszó

1.5.A könyvtárhasználat bemutatása

A könyvtárunk legfontosabb feladata a látogatók, olvasók kiszolgálása. Ez évben 5004 aktív használónk volt, 7%-kal több mint 2015-ben (4681). A beiratkozott olvasók száma ebben az évben is kis emelkedést mutatott. Az, hogy a regisztrált olvasók közül többen újonnan regisztráltak, bizakodásra ad okot. Sokan járnak be a könyvtárba, és sokszor. Itt olvasnak, anyagot gyűjtenek, interneteznek, de nem kölcsönzik ki a műveket. Optimistán tekinthetünk a jövőbe, ha a saját rendezvényeinken megjelentek számát vizsgáljuk. Amint korábban írtuk 2016-ban 20%-kal többen jöttek el a rendezvényeinkre, így remélhetjük, hogy egyre szélesebb társadalmi réteget is meg tudunk szólítani. Olvasóink 2014-ben 120.463 dokumentumot kölcsönöztek ki, 2015-ben ez a szám már 134.944 volt, 2016-ban bár egy héttel kevesebbet voltunk nyitva 129.320 dokumentumot kölcsönöztünk, így elmondhatjuk, hogy fenn tudtuk tartani a korábbi évben megemelkedett érdeklődést.

A referenzs kérdések száma a felnőtt részlegen 11.300 volt, a gyerekkönyvtárban 6102, a Fonotékában 904, a helytörténeti gyűjteménynél pedig 195.

Az év folyamán 130 irodalomkutatót, illetve bibliográfiát készítettünk, mely a korábbi évhez képest háromszoros növekedést jelentett (45) e szolgáltatásunkat tekintve.

Továbbra is nő a honlapot, opacot távhasználók száma, ami köszönhető annak is, hogy egyre több helyen adunk hírt a honlapunk elérhetőségéről. Míg 2014-ben 92.052 látogatónk volt a honlapunkon, 2015-ben 111.941-en, 2016-ban már 116.958-an kerestek fel minket ezen a felületen. Sokan úgy érkeznek hozzánk, hogy a honlapunkon keresztül elérhető katalógusunkból már kikeresték az őket érdeklő műveket. A honlap használatának növekedése kimutatható a 4 új szolgáltatással kibővített Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásainknak esetében is. Itt a korábbi évben rögzített 6322 keresés helyén már 6559 áll.

A könyvtári Opac-ot 54.800-szor használták, 27%-kal többen, mint az elmúlt évben.

A Pest Megyei Könyvtár tagja az Országos Dokumentum-ellátási Rendszernek, ennek keretében az ország valamennyi könyvtára számára végez könyvtárközi kölcsönzést.

A KSZR-hez csatlakozó könyvtáraknál nagyon nagyarányú érdeklődés tapasztalható e szolgáltatás iránt. Ez köszönhető annak is, hogy személyes látogatásaink során ezt folyamatosan hangsúlyozzuk. A beérkezett kéréseket azonnal teljesítjük. A saját állományunkban nem található műveket pedig mi is megkérjük más könyvtártól az olvasóink számára. A kérések leadása a tájékoztató pultnál történik. Az olvasói kéréseket a tájékoztató könyvtárosok külön nyilvántartásban vezetik.

2015-höz képest jelentősen emelkedett a könyvtárközi kérések száma az Országos Dokumentum-ellátó Rendszer keretében. Az 5000 fő alatti, KSZR-hez csatlakozó települések ezt a szolgáltatást térítésmentesen vehetik igénybe, érthető, hogy jellemzően az ő köreikben növekedett a szolgáltatással élők száma. 2016-ban 1990 esetben teljesítettünk kérést, az elmúlt évi 1334-hez képest (+49%). Könyvtárunk más könyvtártól 458 esetben kapott dokumentumot, 48 esetben elektronikus formában. Könyvtárunk tagja a Libinfo országos tájékoztató szolgálatnak, a rendszer leállása miatt azonban innen nem érkezett megkeresés könyvtárunk felé.

2. Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztési tervek bemutatása

A Pest Megyei Könyvtárnak otthont adó ingatlan teljes alapterülete 3000 m². A kétszintes épületben a könyvtár részlegei elkülönülten működnek.

Az épület felső szintjén találhatóak az olvasóterek, két külön bejáráttal a felnőtt illetve a gyerek részleg irányába, valamint ezen a szinten az épület külön szárnyán található a Hálózati Csoport munkatársainak három munkaszobája és a régi valamint muzeális könyveinknek a raktára.

2015-től a felső szint 500 m²-én található színházterem és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségek már nem tartoznak a Pest Megyei Könyvtár használatába. Az új Használatbavételi Szerződés értelmében a Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit Kft. kapta meg e helyiségek használati jogát.

E szerződés értelmében közös használatba került az előcsarnok, a ruhatár, a látogatók számára fenntartott mosdóhelyiségek, illetve az olvasóterektől független egyetlen klubhelyiségünk is.

Ez a változás természetesen a költségvetésünket is jelentősen érinti, hiszen kivált a színház terem bérleti díja már nem a mi bevételeinket gyarapítja, de a költségvetésünk tervezésekor a fenntartó ezt a szempontot is figyelembe vette.

Az épület alsó szintjén található egy tömör raktár, több kisebb könyvraktár, a kötészet, irodák, szociális és épületgépészeti helyiségek.

Elmondható, hogy mára az épület egésze jelentős felújításra szorul.

Kifejezetten rossz állapotban van az épület elektromos hálózata. Nagy szükség volna az elavult és hőszigetelés szempontjából is korszerűtlen nyílászárók cseréjére. Teljes felújításra szorulnak a látogatók számára fenntartott mosdóhelyiségek. Rossz állapota miatt nem tudjuk használni az épület szellőztetésére beépített rendszert.

A nyár esőzések alkalmával az épület 3 helyen is beázott, melynek javítását a karbantartási feladatokat végző Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt munkatársai elvégezték. Az ismétlődő beázások mutatják, hogy a tetőszigetelés karbantartására és javítására is figyelmet kell fordítsunk.

Tervezzük az épület további tereinek a felújítását. Előkészített tervek várnak a megvalósításra az előcsarnokot, a számítógép terem és a raktári helyiségeket illetően is. Amennyiben sikerül a korábban a könyvtártól helyiséget bérlő, de már nem működő nyomdát felszámolni, további három helyiség szabadul fel számunkra, melyeknek a felújítására készülünk. Itt két helyiséget raktározási céllal tudunk birtokba venni, egyet pedig konyhaként és étkezőként tudnánk hasznosítani.

Tervben van még a riasztórendszer megújítása is.

3. Megvalósult infrastrukturális fejlesztések, pályázatok, felújítási feladatok

A sürgős beavatkozásokat igénylő karbantartási munkák mellett véghez vittük azt a jelentős beruházást, melynek terveiről az elmúlt évben beszámoltunk.

Ezek a nagy beruházást jelentő felújítási munkálatok még 2015 decemberében kezdődtek el, melynek részeként három helyiség új funkciókkal ellátott teljes körű megújulása valósult meg, sőt az eredeti terveket kiegészítve, még a gyermekkönyvtár raktárát is sikerült felújítani.

A felújítás célkitűzése az volt, hogy tegyük család és baba-mama barát intézménnyé a Pest Megyei Könyvtárat.

Az elmúlt évben bemutatott terveknek megfelelően elkészült a

Baba-mama sarok:

A gyermekkönyvtár felé vezető folyosó elején kiszélesedő térben alakítottuk ki azt a helyet, ahol az óvodás korú gyermekek a számukra barátságos szobában játékokkal kiegészített könyvtári környezetben várakozhatnak idősebb testvérükre, ahol könyvtári foglalkozásokat tartunk számukra, megszerettedve velük a könyvtárban való tartózkodást és későbbi könyvtárhasználatot.

Ilyen volt...

Ilyen lett.

a Kiállító tér:

A gyermekkönyvtár felé vezető folyosó falain alakítottuk ki a környező iskolákban és óvodákban készített gyermekrajzok bemutatásának lehetőségét, ahol a időszakonként neves illusztrátorok és képzőművészek gyermekek részére készített alkotásait mutatjuk be.

a Várakozó és ruhatár és folyóirat-olvasó

Közvetlen a gyermekkönyvtár bejárata előtti térben alakítottunk ki egy előszobát, ahol ruhatári szekrényeket, és a várakozást kényelmesebbé tévő ülögarnitúrát helyeztünk el, mely egyben egy felszerelt folyóirat-olvasó is lett.

az Egészségügyi szoba

A ruhatár mögött, a mozgássérülteknek fenntartott mosdóhelyiség melletti helyiségből egészségügyi szobát alakítottunk ki. A helyiség festését követően minimális, de a célnak megfelelő bútortalattal (heverő, szoptatófotel, fogas, egészségügyi szekrény) alakítottuk ki a lehetőségét a csecsemők megszoportására vagy a rosszulletben szenvedők elkülönülésére.

és a gyermekkönyvtár raktárhelyiségének a felújítása

Itt egy új vízvételi helyet alakítottunk ki, konyhapulttal és új tároló szekrénnel. Ez a felújítás nagy segítségére van a gyerekkönyvtárosoknak a kézműves foglalkozások lebonyolításánál, de saját étkeztetésük számára is méltó környezetet teremtett.

A beruházás költségeit Szentendre Város Kulturális Alpolgármester Asszonya 1 millió forinttal, az bútorozást az NKA több mint 2 millió forinttal támogatta.

2016-ban közbeszerzési pályázatot írtunk ki informatikai eszközök beszerzésére. Így a KSZR települések részére 50 számítógépet, 20 projektort és vetítővásznat, 20 vonalkód olvasót, 15 multi funkciós nyomtatót, 15 digitális fényképezőgépet vásároltunk. A Pest Megyei Könyvtár részére beszereztünk további 5 számítógépet, 3 okostévé, 1 nagy méretű monitort a digitalizált hírlapok olvasásához, 1 plasztikkártya nyomtatót az olvasójegyek kiállítására.

Az újonnan csatlakozó települések könyvtárainak beszereztük a SZIKLA21 Integrált Könyvtári Rendszer licencét.

Ebben az évben jelentősebb fejlesztésekre volt lehetőség a könyvtárak bútorzatának megújítására, kiegészítésére.

Nagy számban szereztünk be a kistelepülések részére gurulózsámolyokat, melyek a magasabb polcok elérését segítik, babzsákokat, mely különösen a gyermekkönyvtári részlegek kedvelt ki-

egészítője, és szőnyeget, melyek szintén nélkülözhetetlen kellékei a gyermekek részére kialakított tereknek.

Raktározási nehézségeinket enyhítettük új polcok és szekrények építésével a feldolgozó osztályon, a hálózati osztályon és a Fonotékában.

2016-ban közel 900 ezer forintos költséggel kiépítettük az új védelmi kamerarendszerünket, mely a következő években további kamerákkal bővíthető.

Minden kolléga részvételével megtartott továbbképzésre két pályázatot is nyertünk. Az egyik egy kétnapos minőségbiztosítási továbbképzés volt, mely a könyvtári kollektíva csapatépítését is szolgálta, a másik egy egynapos konfliktuskezelési tréning volt, melyen külön csoportban a megyéből érkező könyvtárosok is részt vehettek. Erről a két programról bővebben írtunk a korábbi fejezetben

Pályáztunk az Országos Könyvtári Napok megrendezésének támogatására, melynek keretében 1 millió forintot kaptunk jellemzően a rendezvények meghívott vendégeinek tiszteletdíjára. Sajnos 2016-ban fél millió forinttal kevesebbet kaptunk mint a korábbi években, de a helyi települések megértésével és anyagi hozzájárulásával sikerült a legtöbb tervezett rendezvényt megvalósítani.

Az idei évben kiadott szakmai kiadványunk A kicsi Szösz? címmel jelent meg.

Az Országos Dokumentum Rendszerben vállalt feladataink ellátásához 1.200 000.- forint támogatást kaptunk, melynek megvalósulása átnyúlt a 2017. év elejére.

2016-ban mindösszesen 4 743 309.- forint pályázati forrást tudtunk bevonnni költségvetésünkbe, nem számítva a Márai Program keretén belül kapott könyveket, melyek értéke 798.443.- forint, illetve az NKA könyvtártámogatási programját, melynek keretében 2016-ban 5.206.478.- forint értékben kaptunk könyveket.

3.1 Jelentősebb eszközbeszerzések:

Megnevezés	darab	ezer forint nettó	megjegyzés
Számítógép	55	6 061	ebből 50 db KSZR
multifunkcionális nyomtató	15	688	ebből 15 db KSZR
Vonalkód-olvasó szkennel	20	430	ebből 20 db KSZR
aktív hangfal	20	848	ebből 20 db KSZR
projektor	20	2 550	ebből 20 db KSZR
vetítővászon	20	458	ebből 20 db KSZR
digitális fényképezőgép	15	390	ebből 15 db KSZR
okos TV	3	472	
monitor hírlapolvasó	1	76	
kártyanyomtató	1	396	
videokonferencia kamera	1	71	
védelmi kamerarendszer rögzítő, hálózat, 6 kamera		899	
Eszközbeszerzésre fordított összeg összesen (Ft)		13 339	

3.2 Pályázatok, projektek

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott bruttó összeg	Elnyert bruttó összeg (Ft-ban)	Felelős	Indulás ideje	Befejezés ideje
NKA PMK bútorozás	2.073.309	2.073.309	Werner Ákos	2016.06.01	2016.09.15.
NKA - 11. Országos Könyvtári Napok Pest megyei rendezvényeinek megvalósítására	1.500.000	1.000.000	Werner Ákos	2016.10.03.	2016.10.09.
NKA szakmai továbbképzés megrendezésére	330.000	330.000	Werner Ákos	2016.09.20	2016.09.21.
NKA konfliktuskezelési tréning	140.000	140.000	Werner Ákos	2016.11.30.	2016.11.30.
ODR		1.200.000		2016	2017
Márai VI. program		798.443		2016	2016
NKA III. könyvtár-támogatási program		5.206.478		2016	2016

4. A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek tervezése 2017-ben, a megyei könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása

4.1. A menedzsment tevékenysége 2016-ban:

Igazgató főbb feladatai:

A könyvtár irányításának, igazgatásának ellátása, a személyzeti, munkaügyi, szociális ügyek lebonyolítása.

A munkavédelem, tűzvédelem, vagyonvédelem, vagyon és bérigazgatás kérdéseinek megoldása.

A törvényesség biztosítása a könyvtár egész tevékenységében.

A könyvtár funkcióival összhangban tervezte, szervezte, irányította és ellenőrizte az intézmény egész tevékenységét.

Koordinálta az intézmény gazdasági és szakmai egységeinek tevékenységét a könyvtár eredményes működése érdekében.

Döntött a kinevezés, jutalmazás, tanulmányi támogatás, képzésben és továbbképzésben való részvétel, rendkívüli szabadság ügyében.

A személyi és tárgyi feltételek megteremtésével elősegítette a könyvtár szakmai tevékenységének fejlesztését.

Képviselte az intézményt a felügyeleti szervek előtt és a könyvtár külső kapcsolataiban. Elkészítette az éves beszámolót és munkatervet, a munkaterv végrehajtását folyamatosan ellenőrizte és értékelte.

Elkészítette a költségvetést a gazdasági ügyintéző segítségével.

Elkészítette a dolgozók munkabeosztását, döntött a szabadságolásról, ellenőrizte a beosztottak munkavégzését a helyettese segítségével.

Az év folyamán több munkaértekezletet, vezetői értekezletet, igazgatósági értekezletet hívott össze, szakmai megbeszéléseket, koordinációs megbeszéléseket kezdeményezett.

Magas színvonalú és jelentős érdeklődést kiváltó rendezvényeket valósított meg, mind a lakosság, mind a szakma körében.

Igazgatóhelyettes főbb feladatai:

Az igazgató belső koordináló munkájának segítése tervek, javaslatok kidolgozásával, a belső szakmai tevékenység megszervezésével.

Felelős a szakmai fejlesztések lépéseinek kimunkálásáért, az egyes szervezeti egységek tevékenységének összehangolásáért, a szakmai változtatások következetes véghezviteléért a könyvtár érintett egységeiben.

Részt vett a szakmai szabályzatok, útmutatók elkészítésében, folyamatos aktualizálásában.

A gépjármű üzemeltetése, a karbantartási, épületüzemeltetési, takarítási, felújítási feladatok elvégzésének koordinálása, a vagyonsvédelemmel kapcsolatos feladatok koordinálása. Pályázatok figyelése, kezelése.

Lakótelepi Klubkönyvtár ügyeinek koordinálása.

Igazgató távollétében helyettesítés.

Képviselte az intézményt a könyvtár külső kapcsolataiban. Részt vett a rendezvények szervezésében.

Megyei hálózati vezető főbb feladatai:

Irányította a hálózati szolgáltatásokat a KSZR könyvtárai, használói számára. Részt vett az éves KSZR beszámoló elkészítésében.

Szervezte a könyvtár hálózati szerepkörének megfelelő kapcsolatok kialakítását, elősegítette az igényelt szolgáltatások megszervezését mind a hálózat könyvtárai, mind az intézmény saját használói számára.

Könyvtári szakmai képzések, továbbképzések szervezése. Irányította a megyében a nemzetiségi könyvellátást.

Szervezte és irányította a könyvtár tudományos tevékenységét. Koordinálta a megyében közösen kifejlesztett szolgáltatásokat.

Elkészítette a hálózati osztály munkabeosztását, ellenőrizte a beosztottak munkavégzését. Irányította a könyvtár autójának működését, heti programját koordinálta.

Szervezte és irányította a kötetkezeti műhely tevékenységét. Képviselte az intézményt a könyvtár külső kapcsolataiban.

Előadásokat, továbbképzést tartott különböző szakmai rendezvényeken. Részt vett a könyvtári és megyei rendezvények szervezésében.

Ellenőrzések:

Belső ellenőrzés

Kölcsönzési adminisztráció ellenőrzése Felszólítás (felnőtt, fonotéka, gyerek)

Bírósági ügyek, előjegyzés, beiratkozás, késedelmi díjak. Folyóiratok rendelés, nyilvántartása, köttetése, elhelyezése

Feldolgozás vizsgálata, a minőségbiztosítási mérés adataival történő egybevetése Az adatbázis-javítás állapotának vizsgálata

Lakossági tanfolyamok ellenőrzése

A településekről beérkező statisztikai lapok ellenőrzése

A településekről beérkező érdekeltségnövelő támogatáshoz benyújtott adatok ellenőrzése

Az épület állapotának, a helyiségek rendjének, a munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségügyi szabályok betartásának ellenőrzése, a hiányosságok megszüntetése érdekében intézkedési terv készítése

A számítástechnikai rendszer működésének, fejlesztési lehetőségeinek éves ellenőrzése

Belső szabályzatok felülvizsgálata, a szükséges korrekciók, aktualizálások elvégzése.

Minőségirányítás a Pest Megyei Könyvtárban

A Pest Megyei Könyvtár kiemelten fontos feladatának tekinti a megyei könyvtár munkatársainak továbbképzését. Mint nyilvános könyvtár szolgáltatásait a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezi. Mint megyei könyvtár állami feladatként koordinálja a települési könyvtárak minősítésének előkészítését.

Az elmúlt évek jelentős személyi és szervezeti változásai mellett a 2015-ös év változást hozott az intézmény életébe, új igazgató került kinevezésre. Közvetlenül az új igazgató beiktatása után, a könyvtár saját költségén, az egész munkatársi csapat egy szervezetfejlesztő tréningen vett részt, ahol a cél az új kollégák megismerése, integrációja, a csapatszellem kialakítása, az új szervezeti normák közös felállítása volt. 2015 novemberében, többek közt a megye könyvtárosainak is rendezett szakmai napon, Vidra Szabó Ferenc irányításával minden munkatársunk megismerkedhetett a könyvtári minőségfejlesztés alapjaival és a könyvtári önértékelés szakmai szempontjaival. Az őszi folyamán egy kollégánk részt vett a Könyvtári Intézet által indított A könyvtárak minősítése és a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer című tanfolyamon.

2016 év elején megalakult a Pest Megyei Könyvtár új Minőségirányítási Tanácsa, és Vidra Szabó Ferenc mentor segítségével elkezdtük a felkészülést a Minősített Könyvtári cím elnyerésére, továbbá havi rendszerességgel konzultációt biztosítunk a megye könyvtárosainak. 2016 első felében újragondoltuk a küldetésünket, a jövőképünket, makro- és mikrokörnyezeti elemzéseket és SWOT analízist végeztünk, használói elégedettséget mértünk.

Az új stratégiai terv készítésében a MIT tagok mellett a kiscsoportos konzultációk és munkacsoportos megbeszélések révén a Pest Megyei Könyvtár minden munkatársa részt vesz. A közös munka segíti a folyamatos fejlesztés iránti elköteleződést, az együtt megfogalmazott célok és beavatkozások teljesítésére motivál.

Munkatársaink minimális létszáma miatt a napi beosztások (ügyelet ellátása, megyei-KSZR kiszállások) mellett nehezen összeegyeztethető az egész intézményre kiterjedő, minden munkatársat érintő közös gondolkodás. Az előkészítő folyamatokban hatékonyan bizonyult a kiscsoportos megbeszélés élükön egy-egy MIT taggal, majd a MIT ülésen ezen eredmények egyeztetése. A stratégiai terv véglegesítéséhez és a minőségorientált szemlélet fenntartásához azonban egy két napos tréninget terveztünk, egyéb szervezetfejlesztő, csapatépítő, érzékenyítő gyakorlatokkal fűszerezve. Ehhez kértük és kaptuk meg a Nemzeti Kulturális Alap támogatását.

A Pest Megyei Könyvtár munkatársainak szakmai továbbképzése a Minősített Könyvtári cím megszerzéséhez; 2016.09.20-21., Máriabesnyő

Résztevők: 22 fő a Pest Megyei Könyvtár munkatársai közül. Mentor: Vidra Szabó Ferenc.

Tervezett tematika

- A Pest Megyei Könyvtár MIT eddigi tevékenysége.
- A stratégiai terv előkészítésének bemutatása, az elemzések eredményeinek ismertetése.
- A stratégiai célok ismertetése, aktualizálása, beavatkozások.
- Kiemelt problémák, célok konkretizálása, problématerkép felvázolása.
- Csapatfejlesztő, érzékenyítő játékok.
- Fennmaradó idő esetén folyamatszabályozás.

A képzést úgy terveztük, hogy legyen benne előadás, közös munka, gyakorlat és kiscsoportos foglalkozás is. Az előírt menetrendet néha feszített tempóban sikerült követni, a folyamatszabályozásig nem jutottunk. A stratégiai terv befejezésén túl a szervezeten belüli kommunikációt és a szervezetfejlesztés erősítendő az intézményt érintő problémák alaposabb megbeszélésére toldott a hangsúlyt.

A képzés elején megfogalmaztuk a két nappal kapcsolatos elvárásokat és félelmeket. A legtöbb munkatárs által megfogalmazott elvárások az együttműködés, a hatékonyság, a feladatok befejezése, a probléma centrikusság, a tanulás, a játékok és a jó hangulat. A képzés elején megfogalmazott leggyakoribb félelmek a sértődés, a személyeskedés, a veszekedés, a rosszkedv, a feszültség, a hatástalanság és az unalom voltak.

A második nap végén újra végig vettük az első napon megfogalmazottakat. A fent említett elvárások közül úgy éreztük, minden teljesült, a feladatok befejezése kapcsán merült fel némi kétely. A félelmek zömét kiválóan sikerült feloldani, nem tisztázott félreértések, megoldatlan konfliktusos helyzetek viszont maradtak, amiket mindenképp szükséges majd kezelni.

A második nap záró gondolatait, hogy hatékonyan tudunk együttműködni a problémák megfogalmazásában, nem volt "ködösítés", mindenki aktívan részt vett a feladatokban, egyenrangú partnerekként kezeltük egymást. Nagyobb rálátásunk lett egymás mindennapi munkájára, esetleges problémáira, a minőségbiztosítás folyamatára. Mindezt jó hangulatban, ismereteinket és személyes kompetenciáinkat fejlesztve.

Pár nap ülededés után elégedettségi kérdőívet is töltött ki minden résztvevő. A válaszokat össze-sítve a következő látható:

Pár nap elteltével markánsabban kirajzolódtak a tanulságok. A leghasznosabbnak azt ítéltük, hogy a két nap alatt felszínre jöttek a problémák, és azokat közösen fogalmazzuk meg. A beszélgetések során jobban beleláttunk a könyvtár működésébe, egymás munkájába. Elindulva az önismeret és az empátia útján, a napi rutintól eltérő környezetben és helyzetekben közösen dolgozhattunk és kapcsolódhattunk ki.

A legtöbben azt jelezték, hogy tovább szeretettek volna jutni az elvégzendő feladatokban, nem sikerült több problémára konkrét megoldást találni, határidőket állítani. Másrésztől viszont így is sokaknak feszített volt a tempó, és több csapatépítő, lazító, levezető jellegű játékot éreztek volna szükségesnek.

Mindenképp előremutató, hogy sokan megfogalmazták, szeretnék, ha hosszú távon is lenne eredménye ennek a két napnak, és látják, hogy bőven maradt elvégzendő feladat.

Olvasószolgálati konfliktuskezelés tréning

Könyvtáros kollégáink napi szinten kerülnek konfliktusos helyzetbe az olvasószolgálati munka során. Tapasztalatunk az, hogy a felgyorsult hétköznapi élet, a stressz mind több feszültséget szül könyvtáros és olvasó közt.

Ezért terveztük egy továbbképző napot az olvasószolgálati konfliktuskezelés témakörében, melynek lebonyolításához a Nemzeti Kulturális Alap nyújtott támogatást.

A tréning célja, hogy fejlessze a résztvevők azon képességeit, készségeit, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy megfeleljenek a felhasználóbarát, olvasóközpontú könyvtár elvárásainak. Továbbá a résztvevőket alkalmassá tegye a könyvtár értékeinek kommunikálására, a használók elvárásainak megértésére, a problémás helyzetek kezelésére. Könyvtárosaink felkészülten tudjanak cselekedni, fel tudják oldani a feszültséget, és maguk se éljék meg kudarcként a kialakult konfliktusos helyzetet. Növelni kívánjuk a munkatársaink szociális érzékenységét, fejleszteni kívánjuk azon képességeiket, amelyek szükségesek a hátrányos helyzetűekkel vagy éppen a "problémás" olvasókkal való eredményes foglalkozásokhoz.

A tréning célcsoportjának meghatározásakor kiemelten figyeltünk arra, hogy a Pest Megyei Könyvtár dolgozói közül az olvasószolgálati munkatársak mellett a KSZR-ben és a megyei ellátásban tevékenykedő munkatársak is részt vegyenek a képzésen, az itt megszerzett tudásukkal felkészülten segíteni tudjanak a kisebb települések könyvtárosainak is. Ugyanakkor törekedtünk arra, hogy a megyében lévő mind a különböző funkciójú, mind a különböző nagyságú településekről érkező kollégák számára használható, gyakorlatorientált tematikát állítsunk össze. A konfliktusos helyzetek közös feldolgozása mélyítse a kapcsolatot a megye könyvtárosai között.

Helyszín: Pest Megyei Könyvtár, 2000 Szentendre, Pátriárka u. 7.

Időpont: 2016. november 30. (szerda)

Tréningvezetők:

Vidra Szabó Ferenc tréner és Dr. Horváth Sándor Domonkos mediátor.

A jelentkezők száma miatt két csoportot alakítottunk ki. A megye könyvtárosainak Vidra Szabó Ferenc, a Pest Megyei Könyvtár munkatársainak Horváth Sándor Domonkos volt a tréning vezetője.

Konfliktuskezelési tréning Pest megye könyvtárosai részére (Vidra Szabó Ferenc csoportja)

A tréningen 17 fő vett részt. A résztvevők a megye különböző könyvtáraiban dolgozó könyvtárosok voltak (Biatorbágy, Budakalász, Budaörs, Dunaharaszti, Gyál, Gyömrő, Inárcs, Maglód, Monor, Pilisborosjenő, Pilisszentiván, Solymár, Tóalmás, Vác, Vámosmikola, Veresegyház).

Rövid bemutatkozó kör után szóban és írásban összegyűjtötték azokat a témákat, helyzeteket, amelyekkel a résztvevők foglalkozni szerettek volna. Végül három nagyobb, összetettebb téma feldolgozására került sor:

- Egyezkedés az olvasóval: késve visszahozott, elveszett, megrongálódott könyv, elveszett olvasójegy.
- Zajos, rendetlenkedő középiskolások megjelenése a könyvtárban.
- Problémás olvasók: hajléktalanok, „büdös”, agresszív olvasók.

A fenti témákat először kiscsoportos keretek között, elvonulva megbeszélték a résztvevők, majd dramatikusan előadták. A megjelenített helyzeteket közösen értékelték, egyéb megoldási módokat kerestek, tanulságokat vontak le, továbblépési lehetőségeket vázoltak fel.

Az elméleti szakaszban összegyűjtötték az agresszióra adható tipikus válaszreakciókat.

A résztvevők felidéztek magukban, hogy általában milyen reakciót fejtenek ki konfliktusos helyzetekben. Alárendelő, elmenekülő, proszociális tevékenységgel védekező és asszertív módon reagálók csoportjai alakultak ki. A kiscsoportok elvonulva felidéztek és megbeszélték konfliktusos helyzeteket, majd közösen értékelték az egyes reagálási módok konzekvenciáit.

Áttekintették a tipikus kommunikációs attitűdöket.

Felvázolták a konfliktusos helyzetek kezelésének menetét.

Befejezésként szóbeli visszajelzést, és írásbeli értékelést kaptak. A résztvevők többsége eredményesnek, hasznosnak találta az összejövételt. Az idő rövidege miatt néhány fontos téma feldolgozására nem került sor (konfliktus a fenntartóval, a munkatársakkal). A résztvevők javasolták a tréning folytatását, megismétlését.

A Pest Megyei Könyvtár vezetősége elégedettségi kérdőív kitöltésére kérte a megyéből résztvevő könyvtárosokat és a trénerüket.

A résztvevők nagyon elégedettek voltak a tréner felkészültségével, elvégzett munkájával, a helyszínnel és a szervezéssel is. A kérdéseket sikerült megfogalmazni, a megoldásokat, többnyire az idő hiánya miatt kevésbé sikerült mindenkinek megtalálni. A tréner és a könyvtárosok is egyhangzóan megfogalmazták, hogy több idő szükséges a téma feldolgozásához, és mindenképp bizakodnak a folytatásban. A tréning pozitívumaként többen említették, a személyes találkozást a kollégákkal, hogy megismerhették egymás nagyon is hasonló problémáit, és közösen kereshettek rá megoldást. Az 1-2 fős könyvtárak esetében ennek rendkívül nagy jelentősége van, hivatástudatuk erősödött. A munkahelyi belső konfliktusokról (munkatársakkal, fenntartóval) idő hiányában nem esett szó, a jelzések szerint erre is igen nagy szükség lenne. A tréner ezúttal kevesebb segítséget kapott a PMK munkatársaitól, ami a párhuzamos tréning miatt is adódhatott, erre legközelebb jobban kell figyelni.

Konfliktuskezelési tréning a Pest Megyei Könyvtár munkatársai részére (Dr. Horváth Sándor Domonkos csoportja)

A tréningen a PMK-ból 20 munkatárs vett részt, három fő betegség miatt maradt távol. A résztvevők száma mutatja, hogy mennyire fontosnak tartották a résztvevők a tréning témáját, érdeklődők voltak, sokféle kérdéssel érkeztek az alkalomra, azonban az idő itt is szűkösnek bizonyult.

Napi tematika:

- I. Bemutatkozás
- II. Elméleti alapok
- III. Nonverbális kommunikáció – gyakorlatokkal
- IV. Néhány alapvető kommunikációs trükk:
  - A) Pozitív megfogalmazás
  - B) Igen, – de kérdés
  - C) Szendvicskészítés
  - D) Beágyazás
- V. Meta-gyakorlatok

Rövid, bemutatkozó körrel kezdtük, ami elsősorban a tréner számára nyújtott információt a csoport összetételéről.

A tréning során több elméleti kérdésbe nyertünk betekintést, például Virginia Satir kommunikációs stílusokat felvázoló tipológiájáról.

Ezt követően a profi kommunikátor alapvető ismérveit vettük sorra. (Rokonszenzteremtés, Irányítás, Tudatosság, Cél-orientáltság)

Majd szó esett a verbális és nonverbális kommunikációról, illetve a Chapman-féle szeretet nyelvekről: elismerés, értékes idő, ajándék, szívesség, testiség.

Neurolingvisztikai programozás alapjaiba is bepillantást nyerhettünk. NLP: A kommunikáció nem más, mint amit eredményez.

Az elmélet áttekintése mellett kommunikációs gyakorlatokat végeztünk:

- az összehangolódásra (rapport)
- zavarba ejtő kérdések kezelésére
- kritika megfogalmazására
- beágyazott kérdésekre.

Áttekintettük az NLP nyelvi modelljét, a kommunikáció és a szemmozgások kapcsolatát vizsgáltuk, úgymint:

- vizuális (a szem felfelé mozdul)
- auditív (a szem jobbra-balra mozdul)
- kinezetikus (a szem lefelé mozdul)

Párokat alkotva kipróbáltuk egymáson az alkalmazását. Illetve csoportokban a modellnek megfelelően alkottunk a könyvtárat népszerűsítő mondatokat.

Végül szabályokat állítottunk fel könyvtári környezetben zajló konfliktusok kezeléséhez, főként a problémás olvasó esetében. Hogyan és hol kerüljön sor a beszélgetésre, kinek delegáljuk a problémát, hogyan hozunk döntést konkrét esetben, és mikor nem kell logikus választ adnunk a kritikus kérdésre.

A Pest Megyei Könyvtár vezetősége elégedettségi kérdőív kitöltésére kérte a résztvevő PMK-s munkatársakat és a trénerüket.

A tréner szerint érdeklődőek voltak a kollégák, de túl nagy volt a létszám, hatékonyabb lett volna 9-12 fővel dolgozni.

A munkatársak részéről a feltett kérdésekre a válaszok széles szórást mutattak a nagyon elégedettől az inkább nem elégedettig. Kevés volt a két véglet (minden tetszett, semmi sem tetszett), az egyes kérdéseket illetően azonban mindenkinek más volt a véleménye, így túl sok általánosítás vagy összefüggés nem vonható le a válaszokból. Az eltérő vélemények főleg a tematikában ütköztek ki, voltak olyanok, akik még több elméletre vágytak vagy pont az elméleti rész tetszett nekik a leginkább, többen pedig a konkrét szituációs gyakorlatokat hiányolták. A résztvevő munkatársak nagy része nem kapott minden esetben választ a kérdéseire, illetve érzése szerint a tréning alatt nem volt alkalma megfogalmazni a saját problémáit. Az eltérő véleményeket, igényeket és elégedettséget egy átfogóbb, konkretizálóbb igényfelméréssel, tovább bontott csoportokkal, vagy több-alkalmas (külön elmélet, külön gyakorlat) tréningekkel lehet a későbbiekben kezelni. Az mindenestre kiderült, hogy konfliktuskezelési tréningre szükség van, a munkatársak napi szintű munkáját érinti, motiváltak abban, hogy jobbak legyenek, azonban figyelembe kell venni, hogy ki elméleti, ki gyakorlati segítséget szeretne kapni mindezek elérésében.

Használói elégedettség vizsgálat eredménye

A kérdőívet online űrlap formájában tettük elérhetővé, melyet a honlapunkon és a Facebook oldalunkon tettük közzé. A nagyobb mintavételi lehetőség reményében a könyvtárat helyben használókat is megkérdeztük. A válaszadók harmada közösségi szolgálatos fiatalok segítségével, laptop használatával a könyvtárban töltötte ki a kérdőívet.

A tapasztalatunk az volt, hogy az online lehetőséget szívesebben vették igénybe, minden bizonynyal a teljes anonimitás miatt. Az interneten keresztül kitöltők bátrabban fogalmazták meg véleményüket a szabad szöveges kérdések esetében.

A kérdőívet 478 fő töltötte ki. A kitöltők életkora 12-85 év, átlagéletkor 42 év. A legtöbb válaszadó a 40-es korosztályból került ki, az összes válaszok közel harmadát ők adják.

353 nő és 125 férfi töltötte ki a kérdőívet, (74-24%), ami nagyjából megfelel a beiratkozók férfi-női arányának.

Az iskolai végzettség tekintetében 77% felsőfokú végzettségű, ami viszonylag jól reprezentálja a könyvtárunkat használók iskolai végzettségének százalékos megoszlását.

A kérdőívet úgy állítottuk össze, hogy lefedje a könyvtár online szolgáltatásait, képet nyerjünk arról, hogy milyen online szolgáltatásokat ismernek, milyen gyakran használják azokat, és hogyan értékelik. A honlapunk szolgáltatásait részletezve is értékeltettük.

Lehetőséget biztosítottunk a szabad szöveges válaszadásra, a javaslatok, észrevételek közzétételére is, amellyel a válaszadók 15%-a (közel 70 fő) élt is.

Online elérhetőségek használata, értékelése

A leghasználtabb szolgáltatásunk 83%-al az online értesítés (felszólítás, beiratkozást követő e-mail, lejárat előtti értesítés), mivel ezeket automatikusan megkapja az, aki megadja e-mail-es elérhetőségét könyvtárunk számára. Bár ugyanazok megkapják az online meghívókat is, ezeket már csak 66% olvassa el rendszeresen. Mindkettő szolgáltatásunkkal többnyire teljesen vagy inkább elégedettek.

A honlapunkat a válaszadók 78%-a használja, többnyire havonta vagy ritkábban, alapvetően elégedettek. Akinek problémája van, az többnyire a szabadszöveges válaszadáskor meg is fogalmazta azt.

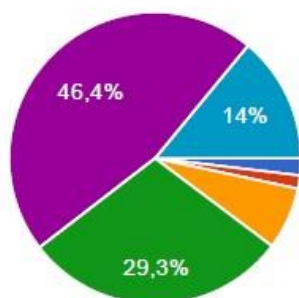
A Facebook oldalunkat, blogunkat és az Instagram oldalunkat viszonylag kevesen ismerik. A használók közti elégedettség itt már árnyaltabb, bár még mindig több a pozitív visszajelzők száma.

Honlap használata és értékelése

A válaszadók több mint 70%-a nem használja a következő szolgáltatásainkat: Témafigyelés, gyarapítási javaslat, szentendrei művészindex, fotogaléria, digitális könyvtárak linkgyűjteménye, online jelentkezés tanfolyamainkra. Ezeket a szolgáltatásokat/tartalmakat felül kell vizsgálni, egyáltalán érdemes-e megtartani. Ha igen, akkor megtalálni a módját a népszerűsítésüknek.

A válaszadók 76%-a inkább vagy teljesen elégedett az általa használt szolgáltatásokkal.

Összességében hányasra értékeli az ön által használt szolgáltatásokat?

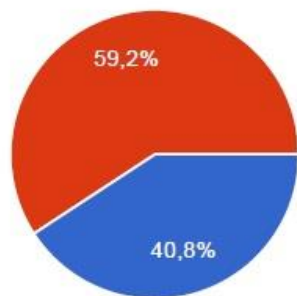

1 - egyáltalán nem vagyok elégedett	9	1.9%
2 - inkább nem vagyok elégedett	7	1.5%
3 - részben elégedett vagyok	33	6.9%
4 - inkább elégedett vagyok	140	29.3%
5 - teljesen elégedett vagyok	222	46.4%
6 - nem használom	67	14%

Mobilra optimalizált verzió

A válaszadók közel 41%-a (195 fő) használná a mobilra optimalizált szolgáltatást. Érdeemes mérlegelni, hogy időszerű-e a mobilra optimalizált verzió bevezetése.

6. Használná-e honlapunk mobilra / tabletre optimalizált szolgáltatásait?

igen	195	40.8%
nem	283	59.2%

Észrevételek, javaslatok

Hiányolt online felületek, ahol a könyvtár nem képviselteti magát:

Twitter, Moly.hu, Snapchat, Google plus, Tumblr, Szentendre város honlapja, Mobil applikáció/optimalizálás

Hiányolt online szolgáltatások:

- Léteznek a szolgáltatások, de ezek szerint nem tudnak róla: gyermekkönyvtári részleg, előjegyzés, tematikus linkgyűjtemény, programok ajánlása
- Nincs ilyen szolgáltatásunk: foglalás (erre több igény is mutatkozott), e-könyvek, új gyarapodások listája, új könyvek bemutatása, toplisták, könyvajánlók írásának lehetősége, bankkártyával való fizetés a regisztrációkor, többszöri online hosszabbítás

Felvetett problémák:

- Értesítések nem érkeznek meg
- E-mailekben felesleges karakterek
- Egyszerűbb felület
- A felület használatának, különösen a katalógus használatának oktatása
- Elavult dizájn
- Sikertelen hosszabbítás
- Áttekinthetőbb katalógus, fonetikus írásmódot is ismerje fel
- Az online szolgáltatásokat nem ismerte
- Hírleveles feliratkozás
- Más Pest megyei településeknél jelez szabad példányt
- Jó lenne látni, hányan vannak még előtte az előjegyzési listán

Szükséges a hiányolt szolgáltatásokat és a felvetett problémákat megvizsgálni, ami könnyen orvosolható (pl. van ilyen szolgáltatásunk, csak ezek szerint nem tudnak róla) azokra megoldást találni.

4.2. Kiadványok, szakmai publikációk és kommunikációs tevékenység

Kiadványunk

A 2015-ben megjelent *Mi a Szösz?* című módszertani kiadványunk után – mellyel az óvodás korosztályt és az őket körülvevő felnőtteket kívántuk megszólítani 2016-ban kiadtuk a *Kicsi Szösz* című, könyvtárba csalogató lapozgatót. A *Kicsi Szösz* füzet a kisbabákat, szüleiket, nagyszüleiket célozza meg. Tartalmaz egy rövid kis mesét sok-sok képpel illusztrálva a Szösz család mindennapjairól, és egy színes könyvajánlót 0-3 éves korosztály számára. A "nagytestvérhez", a *Mi a szösz?** című kiadványhoz hasonlóan ebben is a mesét Vadadi Adrienn írta, az illusztrációt Igor Lazin készítette. A könyvajánlót a Pest Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárosai állították össze. A kiadvány könyvtárunkba járó gyermekek számára ingyenes, az intézmények a 16 oldalas kiadványt (méret: 158x148 mm) bruttó 150 Ft-os darabáron rendelhetik meg könyvtárunktól.

Médiamegjelenéseink

2016-ban 24 alkalommal jelent meg könyvtárunkról hír, riport vagy programajánló az írott sajtóban, illetve intézményünk 24 alkalommal jelent meg a helyi, illetve országos elektronikus médiában.

Rendezvényeinket plakátokon, szóróanyagokon, honlapunkon, Facebook-oldalunkon, a helyi tévében és hírleveleken keresztül hirdetjük.

Folyamatosan aktualizáljuk honlapunkat és Facebook oldalukat, ahol a lezajlott rendezvényeinkről képes beszámolót is közzéteszünk.

Honlapunk „könyvtárosoknak” szóló menüpontjában közzéteszük a könyvtáros szakma legfontosabb aktuális információit, segédanyagait. Ezen a felületen adtuk közre többek közt a minőségirányítás bevezetését segítő dokumentumokat, a témában szervezett konferenciánk anyagát.

Szintén a honlapunkról érhető el a KSZR könyvtárait bemutató, kapcsolattartó honlap, melynek aktualizálása a hálózati munkatársaink feladata.

PEMETE néven helytörténeti blogot vezetünk a megyében lévő települések folyamatos bevonásával.

Folyamatosan működtetjük és moderáljuk a Pest Megyei könyvtárosok levelezőlistáját. (<https://listserv.niif.hu/mailman/listinfo/pmko>)

A Pest Megyei Könyvtár sajtómegjelenései 2016-ban

Időpont	A megjelenés helye	Téma	Forrás/Link
január-februári szám	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Zsíros kenyér extrákkal a PMK-ban	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_januar
január 11.	Szentendre és Vidéke	Pest Megyei Hírlap online	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_01
január 25.	Szentendre és Vidéke	<ul style="list-style-type: none"> Lélekúton (Tolvaly Ferenc előadásának beharangozója) Mi a Szösz? (interjú a szerzőkkel és a könyvbemutató beharangozója) 	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_02
február 4.	Szentendre TV	Interjú Werner Ákos igazgatóval	http://tvszentendre.hu/musor/fokuszban_tv_szentendre_2016_02_04
február 15.	Szentendre és Vidéke	<ul style="list-style-type: none"> A Házasság hete Szentendrén (Beszámoló a könyvtárunk által szervezett Pál Ferenc-előadásról) Hírek a könyvtárból (beszámoló Tolvaly Ferenc előadásról, Döbrentei Kornél estjének beharangozója, beszámoló a Mi a Szösz? bemutatójáról) 	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_03
február 18.	Kossuth Rádió: Napközben	Interjú Péterfi Ritával, a Hálózati csoport vezetőjével	
március	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Pest Megyei Könyvtár (programajánló)	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_marcus
március 7.	Szentendre és Vidéke	A Pest Megyei Könyvtár programjai (programajánló)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi16_04
március 17.	Kossuth Rádió: Közelről	Interjú Péterfi Ritával, a Hálózati csoport vezetőjével	
március 21.	Szentendre és Vidéke	Könyvbemutató (programajánló)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_05
március 22.	Kossuth Rádió: Napközben	Interjú Péterfi Ritával, a Hálózati csoport vezetőjével	
április	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Pest Megyei Könyvtár (programajánló)	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_aprilis

április 4.	Szentendre és Vidéke	<ul style="list-style-type: none"> • Vendég: Jókai Anna (programajánló) • Aknay János Csend-története (beszámoló a könyvbemutatóról) • A Dunakanyar kincsei (pályázati felhívás) 	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_06_4772d4f915b45c
április 11.	Kossuth Rádió: Napközben	Interjú Péterfi Ritával, a Hálózati csoport vezetőjével	
május	Könyv, Könyvtár, Könyvtáros	Királyné Dorogi Edina–Péterfi Rita: Mi a szösz? Kicsiknek a könyvtárról	http://ki.oszk.hu/3k/2016/06/mi-a-szosz-%E2%80%93-kicsiknek-a-konyvtarrol/#more-8030
május 3.	Szentendre TV	Jókai Anna, író volt a PMK vendége	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_05_03
május 9.	Szentendre TV	PMK – Konferencia a kötelező olvasmányokról	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_05_09
május 31.	Szentendre TV	PMK - Gyermeknap, a gyerekkönyvtárban	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_05_31
június 16.	Szentendre TV	Elismerés - Megyei díjat nyert Sárady Regina, a Pest Megyei Könyvtár könyvtárosa	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_06_16
június 20.	Szentendre és Vidéke	<ul style="list-style-type: none"> • PMK-ajánló • Szabadon a kötelezőkről (beszámoló a konferenciáról) • Megyei díjat nyert Sárady Regina • Meghosszabbítva (pályázati felhívás új határidővel) 	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_11
június 23.	valasz.hu	Sümei Noémi: Bloghuszárok csörtéje. Oravecz Nóra kontra Tibi atya (A cikkben hivatkozás Péterfi Rita könyvtárosunk által gyűjtött adatokra)	http://valasz.hu/kultura/bloghuszarok-csorteje-119229
július	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Videopályázat a Dunakanyar kincseiről	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_julius
július 4.	Szentendre TV	Gyermekfoglalkozások a PMK-ban	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_07_04
július 6.	Szentendre TV	PMK – Kavicsfestő nap a szentendrei intézményben	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_07_06
július 11.	Szentendre és Vidéke	PMK zárva tartás	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_12
július 25.	Szentendre és Vidéke	A Dunakanyar kincsei (pályázati felhívás)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_13
július 26.	Szentendre TV	Demó: Pest Megyei Könyvtár – Meghosszabbították a Dunakanyar kincsei című, videoklip pályázatot	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_07_26

augusztus 15.	Szentendre és Vidéke	Videopályázat (interjú Polgár Zsuzsanna könyvtárossal)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_14
augusztus 22.	Szentendre TV	Pest Megyei Könyvtár – Augusztus 22-től újra nyitva az intézmény	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_08_22
szeptember	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Pest Megyei Könyvtár programajánló	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_szeptember
szeptember 8.	Szentendre TV	Interjú Werner Ákos igazgatóval	http://tvszentendre.hu/musor/fokuszban_tv_szentendre_2016_09_08
szeptember 12.	Szentendre és Vidéke	S legkisebbeket is várja a könyvtár (tudósítás a baba-mama sarok átadásáról)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_16
szeptember 15.	Szentendre TV	PMK - színes programok, megújult környezet	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_09_15
szeptember 20.	Szentendre TV	Pest Megyei Könyvtár - Változások az intézmény püspökmajori Klub Könyvtárában	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_09_20
szeptember 26.	Szentendre és Vidéke	• Országos Könyvtári Napok (plakát) • Iskolakezdés szorongás nélkül (interjú az OKN egyik előadójával, Szakács Adrienn pszichológussal)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_17
szeptember 27.	Szentendre TV	Csipkekiállítás – Még néhány napig látható Szentendrén a különleges tárlat	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_09_27
szeptember 30.	Szentendre TV	Író – olvasó találkozó a Pest Megyei Könyvtárban	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_09_30
október	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Pest Megyei Könyvtár programajánló	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_oktober
október 6.	Szentendre TV	gróf Nádasdy Borbála – Az '56-os események egyik szemtanúja mesélt a szentendreieknek	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_10_06
október 10.	Szentendre TV	Fodor Pál turkológus előadása a török-magyar kapcsolatok különböző korszakairól	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_10_10
október 11.	Szentendre TV	Bükkös-túra a PMK szervezésében	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_10_11
október 12.	Szentendre TV	Dunakanyar Kincsei - kiosztották a PMK videós pályázatának díjait	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_10_12
október 24.	Szentendre és Vidéke	Nagy könyvtári beavatás (képes tudósítás az OKN-ről)	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_19
november	Pilis-Dunakanyar Hírmondó	Pest Megyei Könyvtár programajánló	https://issuu.com/szentendre/docs/pilis_dunakanyari_2016_november
november 21.	Szentendre és Vidéke	• A dal vándora Szvorák Katalin könyvbemutatójára	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_21

		• Könyvbemutató Aknay János könyvbemutatójára	16_21
december 2.	Szentendre TV	Zsíros kenyér extrákkal – Závada Pál író volt a vendég	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_12_02
december 19.	Szentendre és Vidéke	• Új könyv Aknay Jánosról • Vendég: Závada Pál • Programajánló	https://issuu.com/szentendre_es_videke/docs/szevi2016_23
december 19.	Szentendre TV	A dal vándora – Bemutatták Szvorák Katalin interjúkötetét	http://tvszentendre.hu/musor/szentendre_ma_tv_szentendre_2016_12_19

5. Elektronikus könyvtár – digitalizálási tevékenységek megvalósulása

Távolról elérhető és helyben igénybe vehető szolgáltatások fejlesztése.

Könyvtárunk digitalizálási tevékenységében jelentős előrelépést hozott az a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott pályázat, mely a megyei könyvtárak állományának tömeges digitalizációjára írt ki. E pályázaton 2015-ben 3 048 000.- forintot nyertünk el. Ez a pályázat folytatódott 2016-ban is, de a lebonyolítása átkerült a 2017. évre, így csak a következő évben tudunk beszámolni róla.

2016-ban tovább folytattuk a szintén helytörténeti jelentőséggel bíró és egyedisége miatt pótolhatatlan értéket képviselő fotógyűjteményünk digitalizálását. A fotókat folyamatosan feldolgozzuk, tárgyszavazzuk és a SZIKLA21 rendszeren keresztül elérhetővé, kereshetővé tesszük. Az idei évben 994 db fényképet sikerült digitalizálnunk. Ez sajnos csak az elmúlt évi mennyiség fele, de ezt a munkát alacsony létszámunk miatt a közszolgálatra jelentkező diákok segítségével tudjuk végezni, ők pedig 2016-ban ennyivel kevesebb alkalommal tudtak jönni hozzánk.

Sajtófigyelő szolgálatunk a könyvtárunkba járó országos napi- és hetilapokból gyűjtik ki a Pest megyét érintő cikkeket, melyeket feldolgoznak, digitalizálnak és a SZIKLA21 rendszerben multimédiás környezetben megjeleníthetővé is tesznek. Az idei évben 1318 cikket dolgoztunk fel. Ez valamivel több mint az elmúlt évi teljesítményünk.

Szolgáltatás	2016-ban megvalósult (I/N)	Részletek
Honlap	igen	www.pmk.hu folyamatos karbantartása, aktualizálása interaktív honlap fejlesztése Pest megye (KSZR-hez kapcsolódott) könyvtárainak www.kistelepulesek.pmk.hu közadatok folyamatos feltöltése Google Analytics bevezetése a honlap használatának statisztikai mérésére
OPAC	igen	Folyamatos fejlesztés az igények figyelembevételével (foglalás, OPAC statisztikák)
Adatbázisok	igen	Szikla21 AB építése A helytörténeti sajtócikkek digitalizálása és a honlapon keresztül is elérhető adatbázisunk folyamatos építése (naprakész anyagok és a 2007-től visszamenően gyűjtött cikkek) Digitalizáljuk és elérhetővé tesszük a helytörténeti gyűjteményünk fotóit.
Referenz szolgáltatás	igen	Online referenz szolgáltatás fejlesztése

Közösségi oldalak	igen	www.facebook.com/pmkszentendre , a könyvtár Facebook oldalának folyamatos aktualizálása, kapcsolattartás, hírek, események megjelenítése, az oldal statisztikai elemzéseinek nyomon-követése
Hírlevél	igen	olvasóink folyamatos értesítése rendezvényeink-ről lejárát előtti értesítés és felszólítás
RSS	igen	működik
Digitalizálás	igen	helytörténeti cikkek helytörténeti fotók
Blog	igen	pemete.blog.hu a könyvtár helytörténeti blogja. a blog tartalmának bővítése, a megyében lévő települések folyamatos bevonása

6. Innovatív megoldások, újítások:

Megnevezés	Leírás, ismertető
Arcanum Digitális Tudománytár	teljes körű hozzáférés az adatbázishoz
Windows 10 – Office 2016	átállítás a könyvtári számítógépekkel
védelmi kamerarendszer	Hikvision DVR rögzítő szerver csere, Full-HD 2MP HD SDI kamera

7. Megyei könyvtár területi feladatellátása (a Kult. tv. 66.§ alapján)

7.1 Kötelezpéldány szolgáltatás

Kötelezpéldányként gyűjtjük a Pest megyére, így természetesen a Szentendrére vonatkozó könyveket és egyéb dokumentumokat is. A kötelezpéldány rendeletnek sokan nem tesznek eleget, a beérkező dokumentumok pedig nem mindig tartoznak a gyűjtőkörünkbe. A hiányok pótlása miatt átnézzük a Magyar Nemzeti Bibliográfiát, kigyűjtjük azokat a tételeket, melyek helytörténeti szempontból fontosak számunkra. Ezen könyvek többségét az adott települések önkormányzatától/könyvtárától kötelezpéldányként megkérjük. A KSZR települések mindegyikén felhívjuk erre a figyelmet.

7.2 ODR tevékenység

A Pest Megyei Könyvtár ODR tagkönyvtár, így miután évente gyűjteményének gyarapítására az ODR alapból támogatást is kap, a hozzá forduló (nemcsak Pest megye) könyvtárak igényeinek kielégítése is feladata. Természetesen az sem kerülhető el, hogy a Pest Megyei Könyvtár saját állományában nem található dokumentumokat az ország különböző könyvtáraiból könyvtárközi kölcsönzés keretében megkérje a saját olvasóinak is.

Könyvtárközi dokumentumszolgáltatás könyvtárnak (ODR) 2016	
Tőlünk kérték	2040
Ebből teljesített	1990
Ebből eredetiben	1903
Ebből másolat	-
Ebből elektronikus	87
Mi kértünk	483
Ebből teljesített	458
Ebből eredetiben	410
Ebből másolat	-
Ebből elektronikus	48

7.3 Területi ellátó munka

A területi ellátó munkával kapcsolatos tevékenységek az alábbi pontokban kerültek kifejtésre.

Az érdekeltségnövelő támogatással kapcsolatos adatszolgáltatás a helyi önkormányzatok feladatkörébe került.

7.4 A kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése

A Pest Megyei Könyvtárnak 2016-ban 68 Pest megyei kistélepüléssel volt élő szerződése

a könyvtári szolgáltatások ellátására. Ezek a következő települések:

Acsa, Áporka, Bag, Bernecebaráti, Ceglédbercel, Csemő, Csobánka, Csomád, Csörög, Csővár, Dány, Délegyháza, Domony, Dunabogdány, Ecsér, Farnos, Galgagyörk, Hernád, Ipolydamásd, Kemence, Kismaros, Kisémedi, Kisoroszi, Kóspallag, Kőröstétlen, Leányfalu, Letkés, Majosháza, Márianosztra, Monorierdő, Nagybörzsöny, Nagytarcsa, Nyáregyháza, Nyársapát, Pánd, Penc, Perbál, Perőcsény, Péteri, Pilisjászfalu, Pilisszántó, Pilisszentkereszt, Pilisszentlászló, Pócsmegyer, Pustazámor, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Rád, Sóskút, Szigetcsép, Szigetmonostor, Szokolya, Sződ, Szödliget, Tápióbicske, Tápióság, Tápiószőlős, Tinnye, Tök, Ujhartyán, Vácegres, Váchartyán, Váckisújfalu, Vácrátót, Valkó, Vasad, Verseg és Zsámbok.

Személyesen találkoztunk az újonnan csatlakozott 2 település polgármesterével, s a célirányos fejlesztés érdekében felmértük a könyvtárak állapotát, dokumentumállományát, személyi ellátottságát. A további tennivalókat ennek fényében határoztuk meg.

A következő szolgáltatásokat nyújtottuk a 68 település számára:

Jelentős állományfrissítésre került sor, ugyanis összesen 18.417 db dokumentumot szereztünk be a könyvtárak számára. A Szikla integrált könyvtári rendszer segítségével 16.735 db dokumentumot dolgoztunk fel. A könyveken kívül ebben az évben 476 db magyar filmet vásároltunk DVD-n, valamint 1.249 db hangoskönyvet szereztünk be.

Elvégeztük a Márai-program keretében érkezett könyvek állományba vételét a KSZR-es települések számára.

Az 68 település mindegyikének folyóiratokkal történő ellátását biztosítottuk.

A 2 újonnan csatlakozó település számára megvásároltuk a Szikla integrált könyvtári rendszert (ők ezzel korábban nem rendelkeztek); a korábban csatlakozó 66 település számára pedig megvásároltuk a programfrissítő szoftvert.

Felkészítettük a KSZR rendszerhez csatlakozni kívánó településeket a szerződésaláírásra: Kosd, Ipolytölgyes és Vámosmikola önkormányzatát.

73 irodalmi rendezvényt (gyerekirodalmi foglalkozást, író-olvasó találkozót) szerveztünk és finanszíroztunk, valamint (pl. ötletek bemutatásával) ösztönöztük őket az anyagi ráfordítást nem igénylő könyvtári foglalkozások, programok lebonyolításában.

Helyszíni selejtezési munkákat követően, valamint az önkormányzatok által finanszírozott beszerzésből származó könyveket feldolgozásra beszállítottuk a következő településekről: Vácegres, Perőcsény, Majosháza, Bag, Tápóság, Csemő, Szokolya.

Részt vettünk a kismarosi, nagybörzsönyi, tápósági és áporkai könyvtárak megújításában, valamint megszerveztük és részt vettünk az avató ünnepségen.

Helyszíni továbbképzést biztosítottunk a Szikla adatbázis segítségével történő kölcsönzést, előjegyzést és az egyéb könyvtári tevékenységek rögzítését.

Az előző években megkezdett informatikai fejlesztést 2016-ban is folytattuk. Ennek keretében 50 db számítógépet, valamint 20 db projektort vetítővászonnal és hangosítással, 15 db multifunkciós irodai gépet, 20 db vonalkódolvasót és 15 db fényképezőgépet vásároltunk.

A települések saját állományában nem megtalálható dokumentumokat könyvtárközi kölcsönzés keretében, illetve az Országos Dokumentum-ellátási Rendszeren (ODR) keresztül szolgáltatottuk a használóknak: összesen 1.586 dokumentumot postáztunk. A KSZR rendszer működésének négy éve alatt csaknem megnégyszerezte a könyvtárközi kölcsönzés segítségével az olvasókhöz eljuttatott dokumentumok számát.

	2013	2014	2015	2016
A KSZR-es kistélepüléseknek könyvtárközi kölcsönzés keretében küldött dokumentumok száma	163	614	987	1586

Kisebb bútorokat és egyéb könyvtári felszereléseket vásároltunk. Például az előző években megkezdett fejlesztések folytatásaként a komfortosabb könyvtári terek kialakítása érdekében babzsák foteleket vásároltunk.

Folyamatosan frissítjük a szerződött települések közös könyvtári honlapját: <http://kistelepulesek.pmk.hu/>.

Bekértük és adatbázisunkba rögzítettük a kistélepülések még állományunkból hiányzó helytörténeti dokumentumait.

Személyes találkozó keretében felmértük az újonnan csatlakozott 2 település könyvtári helyzetét a helyi polgármesterrel és a könyvtárossal, valamint meghatároztuk az egyedi fejlesztési irányt és a teendők ütemezését.

Az előző évek tapasztalata szerint a szolgáltatóhelyeken tevékenykedő munkatársak képzésének igen hatékony módja, ha a helyszínen szakmai tanácsadást folytatunk. Ezért a negyedéves könyvkiszállítások alkalmával minden esetben az adott település referense helyszíni szakmai tanácsadással segítette a települési könyvtárakban dolgozó kollégák munkáját. Egy településen átlagosan öt alkalommal fordultunk meg az év során. (De azokon a településeken, ahol pl. állományrendezési munkákat végeztünk, ott akár 11 alkalommal is közvetlenül segítettük az ottani kollégák munkáját.)

Koordináltuk a Szikla alaptanfolyamon való részvételt az újonnan csatlakozó települések könyvtárosai számára.

A raktári jelzeteles betanítását végeztük a következő települések könyvtárosai számára: Áporka, Csővár, Dunabogdány, Hernád, Nagybörzsöny, Tápióság.

Szakmai tanácsadást biztosítottunk az NKA könyvtárberendezési pályázatán való részvételhez: Áporka, Márianosztra, Pócsmegyer, Domony, Tápióság. Belsőépítészeti terveket készítettünk ezen települések számára. Ennek köszönhetően három település pályázati támogatáshoz jutott.

Felkészítettük és koordináltuk a KönyvtárMozi projekthez csatlakozó települések (Tápóság, Kisoroszi, Vasad, Nagybörzsöny) tevékenységét.

Szakmai továbbképző napokat szerveztünk és előadásokat tartottunk a KSZR-es kistélepülések könyvtárosai számára.

Szakmai egyeztetésen vettünk részt a Kellóval a könyvrendelés és szállítás folyamatáról.

2016. október 15-ig szerződést kötöttünk további 3 kistépülés (Ipolytölgyes, Kosd, Vámosmikola) könyvtári tevékenységének koordinálására. Ezzel 2017-től 71-re emelkedik azon települések száma, melyek könyvtári ellátását a Pest Megyei Könyvtár biztosítja.

A megyei könyvtári funkcióból adódó tevékenységeinkről

Koordináltuk a Pest megyében található több mint 200 könyvtár kötelező éves adatszolgáltatását, valamint végeztük az ehhez kapcsolódó információnyújtást és az adatellenőrzést. Az ezt a feladatot ellátó kolléga részt vett a megyei könyvtárak számára kiírt továbbképzésen.

Módszertani tanácsadás keretében helyszíni segítséget nyújtottunk a megye könyvtáraiban dolgozó könyvtárosainak.

Koordináltuk a megyéből a PMK-ba érkező könyvkötészeti kéréseket.

Részt vettünk a 2016. október 7-13. között megrendezett Őszi Könyvtári Napok rendezvényeinek szervezésében. Koordináltuk az Országos Könyvtári napok szóróanyagának könyvtárakba történő eljuttatását.

Részt vettünk az MKE Pest Megyei Szervezete tanácsstületi munkájában. Megszerveztük a szervezet olvasószolgálatos műhelyének szakmai napját Csomádon.

Folyamatosan működtetjük és moderáljuk a Pest Megyei könyvtárosok levelezőlistáját. (<https://listserv.niif.hu/mailman/listinfo/pmko>)

Folyamatosan karbantartjuk és frissítjük a Pest megyei könyvtárak címjegyzékét.

Kutatásmódszertani segítséget nyújtottunk a Százhalombattai Városi Könyvtár, valamint a szegedi Somogyi Károly Megyei és Városi Könyvtár számára.

A hálózati csoport munkatársa látja el a szakszervezeti képvisellel kapcsolatos feladatokat.

Az intézmény minőségbiztosítási tanácsában (MIT) két kollégánk vesz részt. De a hálózati csoport minden munkatársa részt vesz valamely munkacsoport munkájában.

Folytattuk a „Szülői értekezlet az olvasásról” c. rendezvénysorozatot, melynek keretében szentendrei, Pest megyei és az ország más településein előadásokat tartottunk óvónőknek, tanároknak, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok szakemberei, valamint szülők és nagyszülők számára.

A megyei könyvtár munkáját szakmai, módszertani tanácsadással segítettük a különböző gyerek-könyvtári programokkapcsán: pl. a gyermeknapon vagy a SZÉN-en.

Vidra Szabó Ferenc közreműködésével minőségbiztosítási konzultációs lehetőséget biztosítottunk a megye könyvtárai számára. Az év folyamán öt alkalommal 12 könyvtár élt ezzel a lehetőséggel:

- 01.08. Csömör, Erdőkertes, Halásztelek
- 02.10. Felsőpakony, Érd
- 04.01. Nagykáta
- 11.25. Nagykőrös, Szada, Gyömrő, Biatorbágy
- 12.02. Pomáz, Biatorbágy

Munkatársunkat beválasztották az IBBY nemzetközi gyermekkönyv díj kuratóriumának zsürijébe. Az Ünnepi Könyvhéten szerveztük és átadtuk az IBBY-díjat a kitüntetetteknek.

Szaktanácsadói feladatokat láttunk el az EMMI KSZR munkabizottságában.

Részt vettünk a megyei könyvtárak szakmai tapasztalatcseréjében: fogadtuk az MKE Fejér megyei szervezetét, könyvtári vezetést és továbbképzést tartottunk számukra

A szentendrei kulturális intézmények együttműködésének erősítése érdekében egyeztetést folytattunk a skanzennel.

Részt vettünk az IKSZ városi tagozatának alakuló ülésén.

Programmal segítettük az OKN idején a megye könyvtárait.

A határon túli magyar könyvtárakkal való kapcsolattartás és szakmai támogatás keretében 2.000 db idegen nyelvű könyvet vettünk át a komáromi Selye János Egyetem könyvtárától, melyet szétosztottunk a megye könyvtárai között.

Részt vettünk a Kicsi Szösz c. könyvtárnépszerűsítő kiadvány bemutatóján.

Részt vettünk a Magyar nyelv napjára szervezett könyvbemutatón Majosházán.

A 2016-os év során több alkalommal végeztünk a könyvtár szociális funkciójához kapcsolódó tevékenységet:

Felvettük a kapcsolatot a fóti Károlyi István Gyermekközpont vezetésével, és kijelöltük azokat a pontokat, amelyeknél a megyei könyvtár támogatni tudná a központban nevelkedő gyerekek nyelvi fejlesztését. Ennek első lépéseként a központ testi és szellemi fogyatékkal élő gyerekeinek egy csoportja tett látogatást a megyei könyvtárban, ahol könyvtárismereti órán és nyelvi fejlesztő foglalkozáson vettek részt.

Mivel a gyermekotthon nem rendelkezik a gyerekek igényeit kielégítő könyvgyűjteménnyel, ezért a megyei könyvtár az év folyamán több alkalommal vitt gyerekkönyveket számukra.

Karácsonykor a munkatársak ajándécsomagokat állítottak össze a gyerekotthon lakóinak.

A megyei könyvtár könyv-és ruhagyűjtést szervezett saját munkatársai körében, amely adományokkal egy kelet-magyarországi keresztény cigány közösség tagjait támogatta.

Eljuttattuk kárpátaljai magyar könyvtárakba a Kicsi Szösz c. saját kiadványunkat, mellyel a határon túli magyar gyerekek könyvtárba szoktatását segítettük.

A következő továbbképzéseken vettünk részt:

- 03.09-10. Szeged. KSZR műhelynap
- 06.01 02. Kecskemét. KSZR műhelynap
- 06.08. Zsámbék, PEMEKSZ könyvtárosnap
- 07.07-08. Veszprém. MKE vándorgyűlés
- 07.10. Győr, konfliktuskezelő tanfolyam
- 09.06. Budapest, Kellő továbbképzés a rendelésről
- 09.06-07. Szekszárd. KSZR műhelynap
- 09.20-21. Máriabesnyő, minőségbiztosítási szakmai nap
- 09.28. Gödöllő, minősített könyvtár szakmai nap
- 10.27. Budapest, Szikla haladó tanfolyam
- 11.10. Békéscsaba, statisztikai továbbképzés
- 11.12. Budapest, a HUNRA 25 éves jubileumi ülésén való részvétel és előadás tartása
- 11.16-17. Miskolc: KSZR műhelynap
- 11.30. PMK, Konfliktuskezelő tréning

Előadások, továbbképzések tartása:

- 2016, február 9. Budapest, Újpest: Műhelybeszélgetés az olvasóközpontú olvasásfejlesztés gyakorlatáról újpesti pedagógusokkal.
- 2016. február 26. Pomáz: Előadás tartása a város óvopedagógusai számára az olvasásról.
- 2016. május 4. Szentendre: A könyvtárak este a kötelezőkkel. Előadás a Pest Megyei Könyvtár a "Szabadon a kötelezőkről, avagy ne add fel!" c. konferenciáján.
- 2016. április 6. PMK, továbbképzés KSZR-es települések könyvtárosainak
- 2016. június 15. és 22. PMK, KSZR-es munkatársak számára könyvtári alaptanfolyam
- 2016. július 8. Veszprém. Előadás a Vándorgyűlésen "Mi a szösz? Egy könyvtárnépszerűsítő kiadványról" címmel Királyné Dorogi Edinával.
- 2016. október 13. Budapest: Előadás a Kárpát-medencei fiatal könyvtárosok továbbképzésén olvasásfejlesztés és könyvtári partnerkapcsolatok témában a Könyvtári Intézetben.

- 2016. október 25. Ráckeve: Előadás "A könyvtárak esete Harry Potterrel" címmel a városi könyvtár tematikus napján.
- 2016. november 9. Budapest: Előadás "Társadalmi egyenlőtlenségek és az olvasás" címmel az IFLA trendek és a Lyoni deklaráció c. konferencián az Országos Széchényi Könyvtárban.
- 2016. november 4. Ács: "Az olvasásfejlesztés hazai és nemzetközi tapasztalatai" címmel előadás a megújított könyvtár átadóján.
- 2016. november 23. PMK, továbbképzés a feldolgozásról a KSZR-es könyvtárakban dolgozók számára.

7.5 Nemzetiségi könyvtári ellátás

Részt vettünk az Országos Idegennyelvű Könyvtár koordinálásában megvalósuló „Nemzetiségek által lakott települések könyvtári állományának letéti formában történő gyarapítására” - az NKA támogatásával c. pályázaton. Ennek eredményeként a Pest Megyei Könyvtár pályázatával 260.000.- Ft értékben gyarapítottuk a következő települések nemzetiségi könyvtári állományát. A támogatás segítségével Budakalász, Budakeszi, Pilisborosjenő, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Pomáz, Solymár, Üröm, Zsámbék német, szlovák, valamint cigány nyelvű könyvekhez jutott.

7.6 Statisztikai adatszolgáltatás:

Koordináltuk a Pest megyében található több mint 200 könyvtár kötelező éves statisztikai adatszolgáltatását, valamint végeztük az ehhez kapcsolódó információnyújtást és az adatellenőrzést. Az ezt a feladatot ellátó kollégák részt vettek a Könyvtári Intézet továbbképzésén.

8. Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük. Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:

8.1 Finanszírozás

A Pest Megyei Könyvtár önkormányzati fenntartású, saját gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési intézmény. Gazdálkodását Munkamegosztási megállapodás alapján, a saját gazdasági szervezettel is rendelkező Ferenczy Múzeumi Centrum látja el.

Az intézmény 2016. évi költségvetésének eredeti előirányzata: 214 907 eFt, amely magában foglal 64.406 eFt Könyvtári Szolgáltatási Rendszer (KSZR) kötelező állami feladatra biztosított támogatást.

A módosított előirányzat: 229 247 eFt, így a forrásnövekmény: 14 340 eFt.

A forrásnövekményt ODR és NKA pályázati támogatások, a NAV SZJA 1% támogatás átutalása és ÁFA visszaigénylés eredményezte. Pótelőirányzat növelte a költségvetésünket az Érdekeltség-növelő támogatás és bérkompenzáció miatt.

8.2 Kiadások alakulása

Személyi juttatások:

Eredeti ei	72 422 eFt	
Módosított ei	75 133 eFt	
Teljesítés	74 592 eFt	(99,86%)

A módosítás összege: 2 711 eFt, melyet bérkompenzáció, valamint KSZR túlóra miatt, a KSZR támogatás terhére Dologi kiadásból, Személyi juttatásba történt átcsoportosítás eredményezett.

A teljesítés közel 100%-os.

A 2013. évtől kezdődően új feladatokat kaptunk. Tagintézményként megkaptuk a Klubkönyvtár működtetését, és új kötelező állami feladatként a kistelepek könyvtári szolgáltatásának ellátását (KSZR). A KSZR feladat folyamatosan bővül, újabb települések csatlakoznak, - tárgyévben 68 - ami jelentősen megnöveli a munkát, de a Klubkönyvtári feladatellátás is nehézséget okoz, mivel létszámot a feladathoz továbbra sem kaptunk.

2016 évben 2 fő új létszámot engedélyezett a fenntartónk, így a Pest Megyei Könyvtár engedélyezett létszáma 29,75 fő, ami azonban még mindig nem elégséges. A megnövekedett, és folyamatosan növekvő feladatok további létszámbővítést igényelnek.

Munkaadókat terhelő járulékok:

Eredeti	20 304 eFt	
Módosított	20 631 eFt	
Teljesítés	20 306 eFt	(98,43%)

A módosítás mértéke: 327 eFt, mely a bérkompenzáció járulék vonzata.

A felhasználás közel arányos a személyi juttatások felhasználásával. Kissé alacsonyabb mértéke a több munkavállalót érintő, hosszabb idejű táppénzes állományok eredménye.

Dologi kiadások:

Eredeti	60 900 eFt	
Módosított	61 990 eFt	
Teljesítés	46 671 eFt	(75,29%)

A módosítás 1 090 eFt, mely pótelőirányzatok és pályázati átvett pénzeszközök miatti növekedések, valamint intézményi kérelemre, kiemelt előirányzatok közti átcsoportosítások miatti csökkenések eredménye.

Előirányzat módosítások történtek NKA pályázati átvett pénzeszközök, valamint az ODR támogatás Dologi kiadást érintő része miatt. Pótelőirányzat növelte még a Dologi kiadásokat az Érdekeltség-növelő támogatás Dologi kiadású része miatt.

Átcsoportosításokat kértünk a Dologi kiadásokból a Beruházások jogcímben történő felhasználásra, a KSZR támogatásból a Beruházásokba tartozó eszközök beszerzésére, továbbá KSZR feladatok miatt elrendelt túlóra miatt, a Személyi juttatások jogcímben.

Beszerezések és szolgáltatások igénybe vétele a költségvetési támogatás, az Érdekeltségnövelő támogatás, NKA pályázatok, ODR támogatás terhére történtek, továbbá KSZR támogatás biztosított fedezetet a KSZR települések részére történt beszerzésekhez, és szolgáltatásokhoz.

Jelentős volt mind a PMK, mind a KSZR szakmai szolgáltatást segítő tevékenysége.

Több rendezvényünk volt: konferencia, „Zsíros kenyér extrákkal, című rendezvények, szavalóverseny, 11. Országos Könyvtári Napok NKA pályázatú rendezvényei, Szentendre éjjel-nappal rendezvényei, Internet Fiesta, Író-olvasó találkozók, karácsonyi Szöszmötölő.

NKA pályázat biztosított forrást a Pest Megyei Könyvtár dolgozóinak szakmai továbbképzésére, a Pest Megyei Hírlap első 12 évfolyamának digitalizálására és közzétételére, olvasószolgálati munkatársak számára konfliktus kezelés konferencia rendezésére.

Továbbá a KSZR támogatás terhére, KSZR települések részére konferencia, képzések, író-olvasó találkozók, gyermekirodalmi foglalkozások történtek.

A Dologi Kiadásoknál fontos változás történt 2015 évben. Fenntartói döntésre feladat átadásra került sor. A karbantartási feladatokat a VSZN ZRt látja el, ezért ilyen jogcímű előirányzatunk és kifizetésünk tárgyévben nem volt.

A Dologi kiadások felhasználása 75,29%.

Az alacsony teljesítésben több tényező is szerepet játszott.

2015. évben, a karbantartási feladatok átadásán túl, fenntartói döntés következtében a Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit KFT üzemeltetésébe került a PMK épületének egy része (színházterem, öltözők, scenika), és intézményünkkel közös használatba az előcsarnok, ruhatár, mosdók, és egy kis terem.

Az épület üzemeltetési változások a Közüzemi díjak megfizetésének PMK kötelezettségét vonták maguk után. Ezért 2016. évben - erre a kötelezettségünkre tekintettel - magasabb közüzemi szolgáltatás felhasználással terveztünk.

A KFT tényleges igénybe vétele azonban nem volt magasabb a korábbi - még bérleti jogviszonyban történt - teremhasználatuknál. Nem volt jelentősen több színháztermi használat, így a közüzemi díjak teljesítése év végén jóval a tervezett alatt maradt.

Az alacsony közüzemi teljesítésben továbbá - a korábbi évekhez képest - enyhe tél is szerepet játszott.

Továbbá jelentősen lassította, nehezítette a PMK munkavégzését a gazdálkodásunkat végző Ferenczy Múzeumi Centrum-ban tárgyévben történt személyi változások sora.

2016 évben többszöri gazdasági vezető-váltás történt.

Beruházások

Eredeti ei: 61 281 eFt

Módosított ei: 71 379 eFt

Teljesítés: 68 590 eFt (96, 09%)

A jelentős összegű eredeti előirányzat a könyv, kisértékű számítástechnikai, és egyéb kisértékű tárgyi eszköz beszerzési előirányzatait tartalmazza. Összegszerű nagyságában pedig meghatározó mértéket képvisel a Könyvtári Szolgáltatási Rendszer (KSZR) feladat alapján történő könyv és eszközbeszerzés összege.

A Beruházások 10 098 eFt összegű növekményét az Érdekeltségnövelő támogatás könyvbeszerzésre és eszközbeszerzésre fordítható - jogszabály szerint 30%-os - összege, a Baba-mama szoba 1 000 eFt összegű támogatása, a Baba-mama szoba bútorozására kapott NKA támogatás, az ÁFA visszaigénylés összege, az ODR támogatás könyvbeszerzésre fordítható összege, továbbá a Dologi kiadásokból a Beruházások jogcímbe történő átcsoportosítás eredményezte.

A Beruházási beszerzések túlnyomó részét a PMK és a KSZR részére történt könyvbeszerzések teszik ki.

Jelentős eszközbeszerzés volt tárgy évben a PMK biztonságtechnikai berendezésének beszerzése.

Kisértékű tárgyi eszköz beszerzések történtek a PMK részére, bútorok, televíziók, kártyanyomtató, mikro portok, lézerpointer, telefonok, blokknyomtatók, számítógép konfigurációk, szünetmentes áramforrások, lamináló gép, vonalkód olvasók, hűtőgép, könyvszállító kocsik, könyvespolc, irattároló szekrény, cd polc. Továbbá a KSZR települések részére, térítésmentes átadással bútorok, babzsákfotelek, társasjátékok, guruló fellépők, számítógép konfigurációk, vonalkód olvasók, nyomtatók, fényképezőgépek, vetítővásznak, hangfalak, szőnyegek.

A teljesítés 96,09%. A fel nem használt előirányzat egy része feladattal terhelt. Az ODR támogatás áthúzódó felhasználású, mely feladattal terhelt maradványt képez.

Továbbá a gazdálkodásunkat végző Ferenczy Múzeumi Centrumban történt többszörös személyi változások lassabb ügymenetet eredményeztek, ami feladat elmaradást okozott.

Növelte még a kiadási tételeket előirányzatomódosítás és teljesítés szintjén is Egyéb működési célú kiadás jogcímen 114 eFt pótelőirányzat, és annak teljesítése.

8.3 Bevételek alakulása

Intézményi működési bevételek:

Eredeti ei:	10 285 eFt	
Módosított ei:	11 292 eFt	
Teljesítés	9 504 eFt	(84,16%)

A PMK épületének használata 2015. szeptember 01-től - fenntartói döntés következtében megváltozott. A Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit KFT a színházterem, díszletraktár, és öltözők kizárólagos üzemeltetője lett, közös üzemeltetésbe kerültek az előcsarnok, ruhatár és mosdók, valamint - a PMK számára elsőbbséggel - az egyik kis terem.

A PMK saját bevételeihez jelentős összeggel járultak hozzá a szabadkapacitás bérbe adásból származó bevételek, amely lehetőség a megváltozott üzemeltetési jog miatt számottevően csökkent. Ez jelentősen érezteti hatását a bevételek teljesítésében.

Teljesítés nélkül maradt a dolgozói könyvbeszerzések esetére - továbbszámlázott könyvszámla – miatt tervezett bevétel, mivel a KELLO egyedi kódok alapján, közvetlen rendelési lehetőséget biztosított a dolgozóink számára.

A bevételi lemaradásban a Késedelmi kamat alacsony teljesítése is szerepet játszik, ami annak ellenére, hogy rontja a bevételi teljesítést - kedvező jelenség, hiszen ez az olvasói fegyelem lényeges javulását, és az Olvasószolgálati munka növekvő eredményességét mutatja.

Intézmény finanszírozás

Eredeti ei:	204 622 eFt	
Módosított ei:	210 113 eFt	
Teljesítés :	195 943 eFt	(93,26%)

Az eredeti előirányzat magában foglalja a KSZR feladatra kapott 64 406 eFt összegű támogatást. A módosított előirányzat mértékét pótelőirányzatok alakították. Növelte kompenzációs támogatás, és annak járulék vonzata, Érdekeltség-növelő támogatás, Család-barát fejlesztés, baba-mama szoba kialakításához nyújtott fenntartói támogatás.

A Pest Megyei Könyvtár kiadásainál takarékos, gazdaságos megoldásokra törekedett, bevételeinél pedig mindent megtett annak érdekében, hogy a tervet minél magasabb szinten teljesítse.

A három éve újonnan belépett kötelező feladatok - különösen az egyre növekvő mértékű KSZR, az épület-használati változások, a gazdálkodásunkat ellátó Ferenczy Múzeumi Centrum gazdasági vezetője személyében a tárgy év során bekövetkezett, többszöri váltás jelentősen befolyásolták, nehezítették a munkavégzést. A KSZR feladatok tárgyévben is sok többletmunkát igényeltek, mivel a szolgáltatáshoz újabb települések csatlakoztak, taglétszámuk már 68-ra emelkedett. A Klubkönyvtár tagintézmény ellátása is komoly nehézséget jelent, hiszen létszámot erre nem kaptunk, a feladatot önkéntes segítők bevonásával tudjuk megoldani.

Tárgyévben két fő új létszámot kaptunk, azonban a folyamatosan növekvő feladatok további létszámbővítést igényelnek.

A Pest Megyei Könyvtár mindent megtesz azért, hogy feladatait a megyei könyvtártól elvárt, megszokott magas színvonalon lássa el, hogy a rendelkezésére álló erőforrásokat minél gazdaságosabban, a könyvtári szolgáltatások bővítésére, azok igénybe vételének javítására, az olvasóközönsége minél szélesebb körű kiszolgálására használja fel.

Készült: a FORRÁS „Előirányzat és teljesítés összevetése 201601-201612 „2017.02.28-i lekérdezése, és a 2016. évi Éves beszámoló adatai alapján

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2015- évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	eltérés %-ban 2015-höz képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	14.156	10.285	9.504	- 32,9%
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel (nem fenntartótól származó bevételek)	3.709	4.816	6.332	+ 70,7%
	-ebből a késedelmi díjbevétel (forint)	1.071	1.400	742	-30,7%
	-ebből beiratkozási díjbevétel (forint)				
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	198.598	204.622	203.782	+ 2,6%
	– ebből fenntartói támogatás	27.498	34.916	34.076	+ 23,9%
	– ebből központi költségvetési támogatás	167.309	169.706	169.706	+ 1,4%
	- ebből kistelepülési kiegészítő(KSZR) támogatás	62.009	64.406	64.406	+ 3,9%
	– ebből pályázati támogatás			7.791	
	– a Pályázati támogatásból EU-támogatás				
	Egyéb bevétel összesen	4.368			
Bevétel összesen	212.754	214.907	213.286	+ 0,2%	
Kiadás	Személyi juttatás	70.700	72.422	74.592	+ 5,5%
	Munkaadókat terhelő összes járulék	19.498	20.304	20.306	+ 4,1%
	Dologi kiadás	53.327	60.900	46.671	-12,5%
	Beruházási kiadás	62.008	61.281	68.590	+ 10,6%
	Egyéb kiadás			114	
	Kiadás összesen	206.703	214.907	210.273	+ 1,7%

9. Partnerség és önkéntesség

9.1. Önkéntesség és közösségi szolgálat

2016-ban folytattuk az együttműködést a szentendrei II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnáziummal, valamint a Petzelt József Szakközépiskolával, hogy diákjaik a könyvtárban végezhesék el a kulturális és közösségi szolgálatot.

2016-ban 35 diák teljesített szolgálatot nálunk. A közösségi szolgálatot teljesítő fiatalok legfőbb feladata a helytörténeti pályázatunk megvalósításának elősegítése volt, ennek keretében a képarchívumunk digitalizálása. Részt vállalhattak ezen kívül a rendezvényeink előkészítésében, lebonyolításában is.

2016-ban 6 nyugdíjas korú könyvtáros kolléga vállalt önkéntes munkát.

A Püspökmajori Klubkönyvtárat csak az ő segítségükkel tudjuk működtetni. Az egyik önkéntes a Klubkönyvtárban nyugdíjas klubot és gyermekfoglalkozásokat is szervez.

A Pest Megyei Könyvtárban 2010 óta dolgozik civil segítő, önkéntes könyvtáros. Az ő közreműködésével működik könyvtárunkban az Olvasótárs klub. További feladatai: személyes irodalomajánlás olvasóinknak, apróbb technikai munkák, zsűrizés a könyvtár által szervezett vetélkedőkön, könyvtári rendezvények szervezésében való részvétel.

9.2 Partnerség

Szentendre város Önkormányzata

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Ferenczy Múzeumi Centrum

MKE- Magyar Könyvtárosok Egyesülete

PEMEKSZ - MKE Pest Megyei Szervezete

IKSZ - Informatikai és Könyvtári Szövetség

NKA - Nemzeti Kulturális Alap

KKDSZ - Közművelődési és Közgyűjteményi Dolgozók Szakszervezete

EBSCO

NAVA

COMPASS

KELLO

Helyi és környékbeli iskolák, óvodák: Folyamatosan jó kapcsolatban vagyunk az iskolákkal (Költészet napi versmondó verseny, rendezvények), a közösségi szolgálatot nálunk teljesítő diákoknak köszönhetően erősödött a kapcsolatunk a II. Rákóczi Ferenc Általános és Középiskolával és a Petzelt József Szakközépiskola és Szakiskolával és a Szentendrei Ferences Gimnáziummal.

Kapcsolatot építettünk ki a Fóti Gyermekvárossal. Az itt lakó fogyatékossgal élő gyermekek részére szerveztünk könyvtárlátogatást Szentendrére, ahol kifejezetten az ő részükre összeállított komplex foglalkozáson vehettek részt.

A fogyatékkal élők segítése érdekében kapcsolatot építettünk a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesületével (Lámpások.)

Havonta két alkalommal helyet biztosítunk a Szentendrei Szalon rendezvényeinek.

Támogatott rendezvényünk a Csevej.

A Püspökmajori Klubkönyvtárban térítésmentesen helyet adtunk a Félkör Alapítvány drogpreven-
ciós rendezvényeinek, heti két órában.

Ápoljuk a kapcsolatot a település hajléktalan szállójával, a korábbi évekhez hasonlóan, igény ese-
tén könyveket és egyéb dokumentumokat ajándékozunk nekik, s közben a segítségüket kérjük,
hogy a könyvtárba járó szállólakókat figyelmeztessék a kulturált megjelenés szabályaira.

Intézményünkben működik a Magyar Biblioterápiás Társaság, akiket lehetőségeinkhez mérten
támogatunk. 2016-ban közös rendezvényt is szerveztünk velük.

Ápoljuk a kapcsolatot a Szabadtéri Néprajzi Múzeummal is. A 2016-ban megjelent Mákszem és
Gubó eltün(őd)ik, című kiadványok bemutatóját és egy hozzá kapcsolódó gyermekfoglalkozást is
befogadtunk könyvtárunkba.

Folytatódott az együttműködésünk a

Jobb Veled a Világ Alapítvánnyal, akik helyi civil közösség építésébe kezdtek, a

Kontakt Alapítvánnyal, akik a pályaválasztásban, munkahelykeresésben nyújtanak segítséget, a
Vad Málna Egyesülettel, akik a nők egészségneveléséért elkötelezettek.

Bekapcsolódtunk a Szentendre Könyvkultúrájáért Alapítvány kuratóriumának munkájába (Péterfi
Rita).

Szintén együttműködési megállapodás keretében indult el könyvtárunkban a Suttogó foglalkozás,
mely a legkisebbek zenei nevelését fejlesztő foglalkozással, a szülő-gyermek kapcsolat elmélyíté-
sén keresztül a könyvtári környezethez szoktatással szolgálja célkitűzéseinket.

10.Mutatók

10.1 SZOLGÁLTATÁSI FELADATOK

Nyitva tartás (heti nyitvatartási idő, hétvégi nyitva tartás, változások)

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén) (óra) Fiókkal együtt?	44	44	44	0
Heti nyitvatartási órák száma a fiókkönyvtárakban (óra)	29	29	29	0
Hétfégi (szombat, vasárnap) nyitva tartás (óra)	4	4	4	0
16 óra utáni nyitva tartás (óra)	12	12	12	0
Nyári zárva tartási idő Munkanapok száma:	19	25	25	+ 32
Ebből nyitvatartási napok száma:	-	-	-	-
Téli zárva tartási idő Munkanapok száma:	-	-	-	-
Ebből nyitvatartási napok száma:	-	-	-	-

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Szolgáltatási feladatok – Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)				
A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma (fő)	4.681	5.000	5.004	+ 6,9%
A könyvtári látogatások száma: ebből: <i>személyes:</i>	252.662 74.072	-	297.530 102.748	+ 17% + 38,7%
<i>virtuális:</i>	178.590	-	194.782	+ 9%
A könyvtár honlapja (teljes webhely) hány nyelven érhető el	1	1	1	
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	10	10	10	
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	120	150	132	+ 10%
A könyvtár által az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben szolgáltatott dokumentumok száma	1.334	1.500	1.990	+ 49%
A könyvtárban használható adatbázisok száma	4	4	7	
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	9	9	13	+ 44%

A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	6.322	6.500	6.559	+ 3,7%
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	43.038	45.000	54.800	+ 27%
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma	4	4	4	
A kölcsönzések száma dokumentumtípusonként	91.988	95.000	90.731	
könyv	78.248	81.040	77.428	
CD	7.116	7.250	6.570	
DVD	6.565	6.650	6.603	
CD-ROM	59	60	68	
VHS	-	-	62	
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	45	47	130	
A megyei könyvtár által nyújtott, dokumentált szakmai (megyei, illetve országos szintű) tanácsadások száma	5.215	5.300	5.897	
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	1	1	1	
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	3	3	5	
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzések száma	26	30	62	
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzéseken résztvevők száma	650	800	1857	
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma	15	15	41	
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzéseken résztvevők száma	426	500	393	
A könyvtár által szervezett engedélyezett képzések, továbbképzések száma	-	-	16	
A könyvtár által szervezett akkreditált képzéseken, továbbképzéseken résztvevők száma	-	-	-	
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozások száma	33	40	10	
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozásokon résztvevők száma	597	700	217	
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programok száma	3	3	0	
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programokon résztvevők száma	80	80	0	
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok száma	0	1	0	

A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programokon résztvevők száma	0	1	0	
A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzések, programok száma	0	2	1	
A könyvtár által szervezett fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő képzéseken, programokon résztvevők száma	0	20	22	
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken résztvevők száma,	50	50	64	
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programok, képzések száma,	1.748	1.800	1.718	
A könyvtár oktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	1	1	1	
Saját könyvtári hírlevél megjelenésének száma	-	-	-	
A könyvtár megjelenésének száma a médiában	46	110	48	
A használói elégedettség-mérések száma, a válaszadó használók száma/alkalom (átlag)	1	1	1	
A használói elégedettség-mérések során a válaszadó használók száma/alkalom (átlag)	200	200	478	
A megyei könyvtár koordinációjával minősítésre készülő települési könyvtárak száma	-	-	12	
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma	66	70	35	
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	2	3	2	
A könyvtárban foglalkoztatott önkéntesek száma – nem pontos így, Jogszabály szerint aligha alkalmaz valaki önkéntest, amúgy természetesen előfordul önkéntes munka	4	5	6	
A könyvtárral írásos együttműködést kötő civil, határon túli, vállalkozói, stb. partnerek száma	41	45	145	
A megyei könyvtár olvasói hozzáférést biztosító számítógéppel való ellátottsága (számítógépek száma/a megyeszékhely lakosságának száma)	$13/25.324=0,000513$	$13/25.324=0,000513$	$12/25.208=0,000476$	
A megyei könyvtár által biztosított nemzetiségi dokumentumok száma	2.750	2.800	3.032	
A megyei könyvtár által a kistélepülési önkormányzattal kötött megállapodások számának aránya (a megyében lévő kistélepülések száma/megállapodást kötött települések száma)	$121/66=1,83$	$121/68=1,78$	$120/68=1,76$	
A megyei könyvtár által beszerzett művek iránti érdeklődés (a beszerzett dokumentumok kikölcsönzésének aránya, kölcsönzési átlag, adott dokumentum kikölcsönzésének száma)	1,96	2	2,1	

10.2 Beszerzett források

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	Változás 2015-2016 (%)
Költségvetés	211.774	214.907	212.086	+ 0,1%
költségvetésből érdekeltségnövelő támogatás	1.114		2.328	+ 109%
teljes ODR támogatás	980		1.200	+ 22,4%
költségvetésből pályázat	2.259		7.791	+ 244,9%
Források összesen	212.754	214.907	213.286	+ 0,3%
Ajándék, kötelespéldány értéke	938.030		1.370.278	+ 46%
Márai V - VI	1.600.045		798.443	
NKA II - III	614.346		5.206.478	
Összesen				

10.3 Gyűjteményfejlesztés

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapításra fordított összeg (Ft)	15.451.000	17.000.000	13.311.000	- 13,9%
ebből folyóirat (Ft)	1.809.000	1.900.000	2.276.000	+ 25,8%
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum (Ft)	3.142.000	2.900.000	2.999.000	- 4,6%
A könyvtári állomány éves gyarapódása dokumentumtípusonként (db és méter)	7.595 170 fm	8.148 180 fm	9.428 210 fm	+ 24%
könyv	6.589	7.038	8.132	+ 27%
CD	592	550	701	+ 18,5%
DVD	586	550	593	+ 1%
CD-ROM	19	10	2	-89,5%
A gyűjteményből apasztott dokumentumok száma dokumentumtípusonként	6.852	7.500	9.834	+ 43,5%
könyv	4.866	6.220	8.115	+ 66,7%
CD	366	250	60	-83,6%
DVD	97	50	121	+ 24,7%
CD-ROM	-	-	740	
hangkazetta	-	-	60	
Kötelespéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma (db)	1.385	1.500	4.107	

Gyermekkönyvtárba/részlegbe bekerült dokumentumok száma (db)	1.658	1.700	1.930	+ 16,5%
Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	171	190	133	-22,2%
Nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	78	90	132	+ 69,2%
Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	1.197	1.110	1.296	+ 8,2%
A megyei könyvtár esetében a tárgyévben beszerzett egy lakosra jutó könyvtári dokumentumok száma (dokumentumok száma/megye lakossága) nem szerencsés ez a mutató, nagyon torz a megye lakosságához viszonyítani ezt az adatot	7595/1220748 = 0,00622	8350/1220748 = 0,00667	9428/1220748 = 0,00763	+ 22%

10.4 Gyűjteményfeltárás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	52.362	53.000	41.278	-21%
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	45.598	46.000		
Országos gyűjtőkörű cikkadatbázisba betöltött rekordok száma	-	-	-	
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	0,20	0,20	0,20	0
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve (átlagosan)	10	10	12	-20%
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	100	100	100	0%

10.5 Tudományos kutatás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	-	-	-	-
Tudományos kutatások száma	-	-	-	-
A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	2	3	1	-50%
Idegen nyelvű publikációk száma	-	-	-	-
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	-	-	-	-
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	1	1	1	0%
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	29	25	21	-27,58%
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	2	6	0	-
A könyvtár által szervezett konferenciák száma	1	1	1	0%
A könyvtár által szervezett konferenciákon résztvevők száma	116	130	177	+ 52%
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	22 alkalom 30 dolgozó 89 részvétel	25 alkalom 30 dolgozó 100 részvétel	37 alkalom 30 dolgozó 74 részvétel	
A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	20 alkalom 5 dolgozó 32 részvétel	25 alkalom 7 dolgozó 40 részvétel	36 alkalom 28 dolgozó 225 részvétel	

10.6 Rendezvény, kiállítás

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	Változás %-ban az előző évhez képest
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen	185	200	238	+ 28,65
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvényeken résztvevők száma	11.274	13.000	13.608	+ 20,7 %
Tárgyévben szervezett konferenciák száma	1	1	1	0%
Tárgyévben szervezett konferenciákon résztvevők száma	116	130	177	+ 52%
A könyvtárban szervezett időszaki kiállítások száma	25	25	59	+ 136%
A könyvtárban szervezett időszaki kiállítások látogatóinak száma	6.210	6.000	7.392	+ 19,03%
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvények száma	7	10	17	+ 142,86%
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvényeken résztvevők száma	341	500	624	+ 83 %
A megyei könyvtár esetében az általa ellátott kistélepüléseken szervezett rendezvények száma	385	400	798	+ 134%
A megyei könyvtár esetében az általa ellátott kistélepüléseken szervezett rendezvényeken résztvevők száma	12.899	14.000	23.181	+ 80%
Egyéb rendezvényeken résztvevők száma	1.302	1.500	2.168	+ 66,51%

10.7 Állományvédelem

Mutatók	2015. évi tény	2016. évi terv	2016. évi tény	változás %- ban előző évhez képest
Állományvédelem				
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	1.751	2.000	1.486	- 15%
Muzeális dokumentumok száma	186	186	186	0%
Restaurált muzeális dokumentumok száma	-	-	-	-
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	3.349	3.600	2.312	-31%
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	-	-	-	-
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	8	8	8	0%

Dátum:

.....
aláírás
Intézményvezető